

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

9 ביוני 2020

1320

י"ז בסיוון התש"ף

עמוד

הצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 . . 226

הצעת חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

- "אזור מוגבל" – אזור שהכריזה עליו ועדת השרים לפי סעיף 13;
- "אחראי על הקטין" – הורה, אפוטרופוס, אומן בהגדרתו בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016¹, או מי שהקטין נמצא במשמורתו או בהשגחתו;
- "בדיקת תסמינים" – מדידת חום או בדיקת תסמינים אחרים להידבקות בנגיף הקורונה, באמצעי שאינו פולשני;
- "גוף הצלה" – בהגדרתו בסעיף 90א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971²;
- "הגורם האחראי על המקום" – מעסיק, מנהל, מחזיק, מפעיל, או גורם אחר שיש לו יכולת שליטה על הפעלת המקום שייקבע בתקנות שיוקנו לפי סעיף 4, לפי העניין;
- "הגבלה" – לרבות איסור;
- "הכרזה על אזור מוגבל" – הכרזה לפי סעיף 13;
- "הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה" – הכרזה לפי סעיף 2;
- "התקהלות" – שהיית בני אדם בסמיכות, בין במבנה ובין בשטח פתוח;
- "הוועדה" – ועדה של הכנסת שוועדת הכנסת קבעה לעניין חוק זה, ואם לא קבעה כאמור – ועדת הכנסת;

ד ב ר י ה ס ב ר

ישראל, נקטו ועודן נוקטות צעדים מרחיקי לכת במטרה לצמצם את ההדבקה ואת התפשטות המחלה, כגון הטלת מגבלות תנועה חמורות על כלל אוכלוסיית המדינה או על חלקים רחבים ממנה, הגבלת כניסת אנשים ממדינות אחרות, הטלת חובת בידוד וחובות דיווח ועוד.

ביום ט"ו באדר התש"ף (11 במרס 2020) הכריז ארגון הבריאות העולמי על המחלה כעל מגפה עולמית, צעד חריג בעל משמעויות מרחיקות לכת.

ביום א' בשבט התש"ף (27 בינואר 2020) הכריז שר הבריאות, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם, 1940 (להלן – הפקודה), כי המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי קיימת בעטיה סכנה חמורה לבריאות הציבור.

בתחילה, התמודד משרד הבריאות עם תחילת ההדבקה בנגיף בישראל בצווים שניתנו מכוח הפקודה, ובייחוד צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (ק"ת התש"ף, עמ' 516) (להלן – צו הבידוד). בנוסחו המעודכן, מורה

כללי מדינות העולם, ובכלל זה ישראל, מתמודדות מאז חודש ינואר 2020 עם פנדמיה – מגפה כלל עולמית כתוצאה מהתפרצות והתפשטות של המחלה הנגרמת מנגיף הקורונה (Novel Coronavirus nCov-2019) (להלן – הנגיף או נגיף הקורונה). מדובר בנגיף אשר עובר מאדם לאדם על ידי הפרשות מדרכי הנשימה (כגון: עיטוש או שיעול) ואשר עלול לגרום לתחלואה ולתמותה המונית משמעותית, גם בקרב אנשים בריאים, אך בפרט בקבוצות סיכון. מאחר שמדובר בנגיף חדש, אין באוכלוסייה חסינות נגדו, אין חיסון שבאמצעותו אפשר למנוע את התפשטות המחלה הנגרמת ממנו (להלן – המחלה או מחלת הקורונה), ונכון להיום אין טיפול ידוע בה.

נכון ליום י"ד בסיוון התש"ף (6 ביוני 2020), ההערכות הן שיש כ-7,000,000 מקרים של הידבקות מוכחת ברחבי העולם וכן למעלה מ-400,000 מקרי מוות. נכון לתאריך האמור מעידים נתוני משרד הבריאות לגבי מצב התפשטות הנגיף בישראל על למעלה מ-17,700 אנשים שנדבקו בנגיף במדינת ישראל, על כ-2,400 אנשים החולים במחלה ועל 295 אנשים שנפטרו ממנה. מדינות רבות בעולם, ובהן

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 586.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

- "ועדת השרים" – ועדת השרים שמינתה הממשלה לעניין סימן ג' לפרק ג';
- "חוק החינוך המיוחד" – חוק החינוך המיוחד, התשמ"ח-1988³;
- "חוק העבירות המינהליות" – חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985⁴;
- "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977⁵;
- "טיפול רפואי" – כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996⁶;
- "מוסד המקיים פעילות חינוך" – כל אחד מאלה:

- (1) בית ספר או גן ילדים שבו לומדים או מתחנכים באופן שיטתי יותר מעשרה תלמידים, שניתן בו חינוך גן ילדים, חינוך יסודי, חינוך על-יסודי, חינוך על-תיכונג, חינוך אמנותי או חינוך מיוחד;
- (2) מוסד תורני לרבות פנימייה של מוסד תורני;
- (3) מקום המשמש או נועד לשמש מקום שהייה יומי לחינוך ולטיפול בפעוטות;
- (4) מסגרת לחינוך בלתי פורמלי, לרבות צהרון, חוג או קייטנה כהגדרתה בחוק הקייטנות (רישוי ופיקוח), התש"ן-1990⁷;
- (5) פנימייה הנתמכת או המפוקחת על ידי משרד ממשלתי;
- (6) מרכז השכלה לנוער נושר ובסיכון;

ד ב ר י ה ס ב ר

נקבעו, בין השאר, הגבלות על תנועתם ועל פעילותם של פרטים, עסקים וגופים ציבוריים.

בין השאר הותקנו תקנות שעת חירום שקבעו הסדרים שנועדו לצמצם ולהגביל את המפגשים בין אנשים, וזאת כדי להביא לצמצום ולמניעת התפשטות המחלה. כמו כן, בתקנות שעת חירום אלה עוגנו הסדרים שקבעו כללים להתנהגות במרחב הפרטי והציבורי, להגבלת הפעילויות בתחומי החיים השונים ובכלל זה הפנאי, העבודה והמסחר, להגבלת פעילות התחבורה הציבורית ועוד. הסדרים אלה עברו שינויים תכופים, והותאמו לאתגרים המתפתחים בהתאם להערכות המצב בממשלה ועל בסיס עמדת הגורמים המקצועיים במשרד הבריאות, והכול בניסיון להתאימם בצורה מיטבית למצב המשתנה. בתוך כך התקינה הממשלה, בין השאר, את תקנות שעת החירום האלה:

1. תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף-2020 (ק"ת התש"ף, עמ' 812) (להלן – תקנות הגבלת הפעילות). אשר פורסמו ביום כ"ה באדר התש"ף (21 במרס 2020), הקובעות בעיקרן הסדרים לצמצום היציאה אל המרחב הציבורי וכללי ההתנהגות בו, הגבלת פעילויות המסחר, הפנאי, הגבלת הפעילויות במקומות הפתוחים לציבור והגבלת שירותי התחבורה הציבורית.

הצו כי מי שהגיע לישראל מכל יעד שמחוצה לה מחויב לשהות בבידוד למשך 14 ימים. הוראות בידוד חלות לפי הצו האמור גם על מי שהיה במגע הדוק עם חולה בנגיף הקורונה או מי שרופא קבע לגביו כי היה במגע הדוק עם חולה בנגיף ב-14 הימים שקדמו לקביעת הרופא. נוסף על כך, צו הבידוד קובע הגבלות על התקהלויות ועל פעילות של מקומות שונים, הגבלות שהתעדכנו ועדיין מתעדכנות מעת לעת בהתאם להתפשטות הנגיף.

עם התפשטות הנגיף, ולנוכח דרכי הפצתו והעלייה המתמדת בהיקף הנדבקים בו, נוצר צורך חיוני לקבוע הסדרים רחבי היקף להתמודדות אתו. צורך דחוף זה, יחד עם העדר האפשרות לפנות לכנסת, תחילה בשל תקופת הבחירות לכנסת ה-23 וימי תחילת כהונתה ובהמשך בשל הצורך לקבוע את ההסדרים האמורים באופן מיידי, הביא לכך שהממשלה פנתה לעגן את ההסדרים הנדרשים במסגרת תקנות שעת חירום לפי סעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה.

כך כחלק ממכלול המאמצים למניעת התפשטות נגיף הקורונה, התקינה הממשלה מאז חודש מרס 2020 מגוון של תקנות שעת חירום שמטרתן לתת מענה להגנה על בריאות הציבור ולהבטיח את האספקה של המוצרים והשירותים החיוניים תוך כדי התמודדות עם הנגיף. בתקנות כאמור

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114.

⁴ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

⁷ ס"ח התש"ן, עמ' 155.

(7) תכנית חינוכית המיועדת לבגירים;

(8) גורם המקיים בחינות לצורך עיסוק הטעון רישיון, היתר, הסמכה או אישור, הניתן על פי דין;

(9) מוסד להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958⁸, שהוכר לפי סעיף 9 לחוק האמור או שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לאותו חוק;

(10) גוף המבצע הכשרה מקצועית, לרבות הכשרה מעשית, או השתלמות הנתמכת או המפוקחת על ידי משרד ממשלתי;

"מזון" – לרבות שתיה;

"מסגרת רווחה" – מקום שבו ניתן שירות רווחה או טיפול לאדם, על ידי משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, המשרד לחינוך ולקידום קהילתי או משרד החינוך או מי מטעמם, או המצוי בפיקוחם של המשרדים כאמור, או שניתן בו שירות או טיפול כאמור על ידי המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות או מי מטעמן או על ידי הרשות לשיקום האסיר או מי מטעמה;

"מקום מגורים" – לרבות מקום שהיה קבוע;

"מקום עבודה" – מקום שבו מועסקים עובדים על ידי מעסיק או שנעשית בו עבודה לצורכי עסק או משלח יד וכן מקום שעובד מגיע אליו במסגרת עבודתו לרבות במרחב הציבורי;

"מקום פתוח לציבור" – מקום תחום המנוהל על ידי מחזיק והפתוח לקהל הרחב, לרבות מקום שהכניסה אליו בתשלום, בין שהוא מצוי במבנה ובין בשטח פתוח;

"מרחב פרטי" – מקום מגורים או רכב שאינו תחבורה יבשתית;

ד ב ר י ה ס ב ר

קובעות סמכויות אכיפה, וזאת לגבי הוראות הקבועות בצו הבידוד, בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד מקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020, בתקנות הגבלת פעילות וכן בתקנות אזור מוגבל.

סעיף 39(ו) לחוק-יסוד: הממשלה מגביל את תקופת התוקף המרבית של תקנות שעת החירום לשלושה חודשים. כמו כן, בהתאם לפסיקותיו המנחות בעניין תקנות שעת חירום של בית המשפט העליון ובעקבות כך הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, על הממשלה לפעול בהקדם האפשרי לקידום הצעת חוק להחלפת תקנות שעת חירום. (ר' בג"ץ 2994/90 פורו נ' ממשלת ישראל, פ"ד מר(3), 317, ובג"ץ 6971/98 פריצקי נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג(1) 763) וכן הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 2.3100 "חקיקת משנה: נוהל והנחיות".

הסדרים שנקבעו כאמור בתקנות שעת החירום הנזכרות לעיל נדרשו, ונדרשים גם היום, כדי למנוע את התפשטות הנגיף והמחלה הנגרמת ממנו. על אף הירידה בקצב התפשטות הנגיף והשיפור המסוים בנתוני התחלואה, נדרש עדיין שיהיו בידי המדינה כלים למתן הוראות לציבור ולעסקים לצורך התמודדות עם הנגיף.

2. תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 ("ק"ת התש"ף, עמ' 820) (להלן – תקנות הגבלת מספר העובדים), אשר פורסמו ביום כ"ו באדר התש"ף (22 במרס 2020), הקובעות הסדרים בדבר הגבלת מספר העובדים הרשאים להגיע למקום העבודה ובדבר תנאים לפעילות במסגרת מקום עבודה, כדי לשמור על בריאות הנמצאים בו ולמנוע את התפשטות המחלה.

3. תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (אזור מוגבל), התש"ף-2020 ("ק"ת התש"ף, עמ' 1026) (להלן – תקנות אזור מוגבל), אשר פורסמו ביום ט' בניסן התש"ף (3 באפריל 2020), המסמיכות את ועדת שרים להכריז על אזור שבו התפשטה מחלת הקורונה בהיקף נרחב כאזור מוגבל שעליו יחולו הגבלות לעניין כניסה ויציאה מהאזור וכן הגבלות בתוך האזור האמור שנועדו למנוע את התפשטות המחלה.

4. תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – אכיפה), התש"ף-2020 ("ק"ת התש"ף, עמ' 756) (להלן – תקנות שעת חירום (אכיפה)), אשר פורסמו ביום י"ט באדר התש"ף (15 במרס 2020), המסדירות בעיקרן את העבירות הפליליות והמינהליות בגין הפרת הוראות מסוימות, כולל קביעת הקנסות לגביהן, וכן

⁸ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

"מרחב ציבורי" – כל מקום שאינו מרחב פרטי ואינו מקום שחלים לגביו סעיפים 8, 10,
11 או 12;

"נגיף הקורונה" – נגיף הקורונה החדש 2019 (Novel Coronavirus 2019-nCoV);

"עובד" – לרבות שוטר, סוהר, מתנדב, חייל, מי שמועסק ומי שנותן שירות בחצרו
של מעסיק באופן תדיר, בין שמתקיימים עם המעסיק יחסי עבודה ובין שלא
מתקיימים;

"עיתונאי או עובד מקצועות התקשורת" – עיתונאי או עובד מקצועות התקשורת הנושא
תעודה של לשכת העיתונות הממשלתית, או של איגוד העיתונאים הפועל
בישראל שחבריו עיתונאים ועובדי מקצועות התקשורת;

"פקודת בריאות העם" – פקודת בריאות העם, 1940⁹;

"תחבורה יבשתית" – תחבורה ציבורית והסעה מיוחדת כהגדרתה בצו הפיקוח על
מצרכים ושירותים (הסעת סוהר, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), התשמ"ה-1985¹⁰;

"תחבורה ציבורית" – כל אלה:

(1) אוטובוס ציבורי הפועל בקו שירות, כהגדרתם בפקודת התעבורה¹¹;

(2) מונית כהגדרתה בפקודת התעבורה;

(3) רכבת ארצית כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש],
התשל"ב-1972¹², ורכבת מקומית כהגדרתה בסעיף 46 לפקודה האמורה;

(4) רכבל כהגדרתו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הפעלת רכבל),
התשכ"ח-1968¹³;

ד ב ר י ה ס ב ר

החוק המוצע מסמיך את הממשלה להתקין תקנות
לשם הטלת הגבלות על פעילות הציבור במרחב הפרטי
והציבורי במגוון תחומי החיים, בהתאם לתחומים
המוסדרים כעת בתקנות שעת החירום שצוינו לעיל. תנאי
להפעלת סמכויות הממשלה מכוח החוק המוצע הוא
הכרזה של הממשלה על מצב חירום להתמודדות עם נגיף
הקורונה. בתוך כך, ובכפוף להכרזה כאמור, מוצע לקבוע
את אמות המידה והתנאים להפעלת סמכויות הממשלה
להתקין תקנות מכוחו וכן את התחומים שבהם תהיה
רשאית הממשלה להתקין תקנות אלה.

על פי המוצע, ההכרזה והתקנות שתתקין הממשלה
יהיו מוגבלות בזמן, כפי שיפורט בהמשך. נוסף על כך,
תהיה נתונה לכנסת סמכות לבטל את ההכרזה, והתקנות
יהיו טעונות אישור בדיעבד של ועדה של הכנסת ובמצבים
מיוחדים – של הכנסת, בפרק זמן קצר, כך שיתאפשר פיקוח
אפקטיבי של הרשות המחוקקת על פעילות הממשלה.

זאת, בשים לב למצב התחלואה הנוכחי וכן לעמדת גורמי
המקצוע שלפיה הסכנה מפני התפשטות הנגיף טרם חלפה.

עתה, כאשר מועד פקיעת התוקף של תקנות שעת
החירום האמורות קרב ולנוכח המגבלה החוקתית
המתוארת לעיל, קם הצורך להעמיד תחליף חוקתי
להסדרים החיוניים שעוגנו בתקנות שעת החירום, אשר
יאפשר את המשך המאבק בנגיף מעבר לתקופת שלושת
החודשים האמורה. החשיבות שבעיגון הסדרים אלה בדרך
המלך בחקיקה ראשית גוברת שעה שמדובר במתן סמכויות
שיש בהן כדי להביא, כאמור, לפגיעה משמעותית בזכויות
יסוד.

בהתאם, החוק המוצע בא להקנות לממשלה סמכויות
מפורשות ומתחומות, מכוח חקיקה ראשית ספציפית,
בנושאים שהוסדרו בתקנות שעת החירום הנוכחות לעיל,
לצורך המשך ההתמודדות עם הנגיף ומניעת התפשטותו.
מוצע כי החוק ייקבע כהוראת שעה עד יום י"ח בניסן
התשפ"א (31 במרס 2021).

⁹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

¹⁰ ק"ת התשמ"ה, עמ' 1164.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485.

¹³ ק"ת התשכ"ח, עמ' 1884.

"תשאל או קבלת הצהרה" – תשאל או קבלת הצהרה בעניינים השוללים אפשרות להידבקות בנגיף הקורונה, ובכלל זה העדר תסמינים להידבקות כאמור, העדר קרבה לאדם שנדבק בנגיף או קיום הוראות מחייבות שמטרתן למנוע את התפשטות הנגיף.

פרק ב': הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה

2. (א) שוכנעה הממשלה כי קיים סיכון ממשי להתפשטות נגיף הקורונה ולפגיעה בבריאות הציבור אם לא יינקטו פעולות מכוח הסמכויות הקבועות בחוק זה, רשאית היא להכריז על מצב חירום בשל נגיף הקורונה; לא תכריז הממשלה כאמור אלא לאחר שהונחה לפנייה עמדת שר הבריאות בעניין.
- (ב) הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה תונח על שולחן הכנסת ועל שולחן הוועדה, בסמוך ככל האפשר לאחר שהחליטה עליה הממשלה.
- (ג) הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה תפורסם ברשומות ותיכנס לתוקף עם פרסומה, ואולם רשאית הממשלה, בהתקיים נסיבות דחופות ומיוחדות המצדיקות זאת, להורות כי ההכרזה תיכנס לתוקפה באופן מיידי, ובלבד שתפורסם ברשומות בסמוך ככל האפשר לאחר נתינתה.
- (ד) הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה תעמוד בתוקפה לתקופה שתיקבע בה בהתחשב בהתפשטות הצפויה של נגיף הקורונה בישראל, ושלא תעלה על 45 ימים, ורשאית הממשלה להאריך את תוקפה לתקופות נוספות שלא יעלו על 45 ימים כל אחת.

ד ב ר י ה ס ב ר

לא יהיה צורך במתן הוראות או הפעלת סמכויות חריגות מכוח החוק המוצע. לפיכך, בפרקי זמן אלה לא יהיה צורך בהכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, כך שלא תהיה סמכות להתקין תקנות כדי לתת הוראות ולהגביל פעולות שונות. לעומת זאת, כאשר סכנת ההתפשטות של המחלה תהיה כזו שתחייב שימוש בסמכויות והטלת הגבלות על הציבור לשם מניעת התפשטות הנגיף, תוכל הממשלה לחזור ולהכריז על מצב חירום בשל נגיף הקורונה. מוצע שההכרזה תיכנס לתוקף רק אחרי פרסומה ברשומות, פרט למצבים חריגים באופן מיוחד, שבהם הצורך המיידי בסמכויות לא יאפשר להמתין לפרסום כאמור; במצבים אלה תהיה לממשלה סמכות להחליט שההכרזה תיכנס לתוקף באופן מיידי, ורק לאחר מכן תפורסם ברשומות.

בשים לב לסמכויות המשמעותיות המוקנות לממשלה בתקופת תוקפה של ההכרזה, מוצע שהתקופה האמורה לא תעלה על 45 ימים, ושההכרזה תונח בסמוך ככל האפשר לאחר החלטת הממשלה, על שולחן הכנסת ועל שולחנה של הוועדה בהגדרתה בסעיף 1 המוצע (ועדה של הכנסת שוועדת הכנסת קבעה לעניין החוק המוצע ואם לא קבעה – ועדת הכנסת) (להלן – הוועדה). ככל שההתמודדות בנגיף תחייב זאת, בהתאם לעילות להכרזה, מוצע כי הממשלה תוכל להאריך את תוקפה של ההכרזה לתקופות נוספות שלא יעלו על 45 ימים כל אחת.

סעיף 1 מוצע לעגן בסעיף 1 את ההגדרות למונחים המרכזיים שבהם נעשה שימוש בחוק המוצע.

סעיף 2 מוצע לקבוע כי הפעלת הסמכויות שיוקנו לממשלה מכוח החוק המוצע תהיה מותנית בכך שהממשלה תכריז על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, אם שוכנעה שקיים סיכון ממשי להתפשטות נגיף הקורונה ולפגיעה בבריאות הציבור אם לא יינקטו פעולות מכוח הסמכויות הקבועות בחוק המוצע. זאת, כדי שהממשלה תשקול בראשית הדברים אם סכנת ההתפשטות של הנגיף והצורך להתמודד עם המחלה מצדיקים לחרוג מהסמכויות הרגילות הניתנות לכל רשות מרשויות המדינה ולהחזיק בסמכויות נרחבות וחריגות אשר חלקן מאפשרות פגיעה משמעותית בזכויות יסוד. החלטת הממשלה תתבסס, בין השאר, על נתונים והערכות מקצועיים ומוצע כי תונח לפנייה עמדת שר הבריאות בעניין.

הרף והעילות המוצעים להכרזה מותאמים למאפיינים של נגיף הקורונה, ובעיקר לפוטנציאל התפשטותו המהיר. לעמדת גורמי המקצוע במשרד הבריאות, הרף המוצע כאמור נדרש כדי שתהיה סמכות להכריז על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, גם בהתבסס על נתונים בקשר להתפשטות התחלואה מהנגיף בישראל ובמדינות אחרות.

בשים לב לכך שהחוק המוצע יעמוד בתוקפו עד יום י"ח בניסן התשפ"א (31 במרס 2021), ייתכן שבמהלך תקופה זו יהיו פרקי זמן שבהם מצב התחלואה ישתפר ולכן

3. (א) חדלו להתקיים הנסיבות המצדיקות את ההכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, תבטל הממשלה את ההכרזה.

(ב) הכנסת רשאית לבטל את ההכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה.

(ג) ביטול ההכרזה לפי סעיף זה יפורסם ברשומות וייכנס לתוקף עם פרסומו.

פרק ג': קביעת הגבלות בעת הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה

סימן א': סמכות הממשלה להתקנת תקנות

4. (א) בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה רשאית הממשלה להתקין תקנות כאמור בסעיפים 6 עד 12 אם שוכנעה כי הדבר דרוש לשם מניעת ההדבקה בנגיף הקורונה, צמצום התפשטותו, צמצום היקף התחלואה או הגנה על אוכלוסיות בסיכון, והכול רק לתקופה ובמידה הדרושות לצורך השגת המטרות האמורות ולאחר שנשקלו חלופות להשגתן וההשפעות על המשק; תקנות לפי סעיף קטן זה יכול שיחולו במדינה כולה או בשטח מסוים ממנה.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) יותקנו בשים לב לזכויות ולצרכים של אנשים עם צרכים מיוחדים, ובכלל זה אנשים עם מוגבלות, ולהוראות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹⁴.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפיכך, התנאי הראשון המוצע הוא שהסמכות להתקין תקנות תלויה בכך שהממשלה הכריזה על מצב חירום להתמודדות עם נגיף הקורונה, לפי סעיף 2 המוצע. תנאי נוסף הוא שהתקנת התקנות כאמור תיעשה רק אם הממשלה שוכנעה כי הדבר דרוש לשם מניעת ההדבקה בנגיף הקורונה, צמצום התפשטותו, צמצום היקף התחלואה, או הגנה על אוכלוסיות בסיכון. כמו כן, מוצע להתנות את התקנת התקנות בתנאי מידתיות הנדרשים לסמכויות העלולות לפגוע באופן משמעותי בזכויות יסוד, קרי ההתקנה תיעשה רק לתקופה ובמידה הדרושות כדי להשיג את מטרתן, לאחר שנשקלו חלופות להשגתן, וההסדרים הקבועים בתקנות יבוטלו או ישונו אם הממשלה מצאה שאין עוד צורך בהם, כולם או חלקם.

בשל ההשלכות על המשק של חלק מההסדרים שהותקנו עד כה בתקנות שעת חירום כדי להתמודד עם הנגיף, מוצע לכתוב באופן מפורש שעל הממשלה לשקול את ההשפעות של ההסדרים המוצעים על המשק בבואה להתקין את התקנות. כמו כן, בחודשים האחרונים התחדד שההסדרים שנקטו עלולים לפגוע באופן מיוחד בקבוצות אוכלוסייה מסוימות בעלות צרכים מיוחדים, כגון קשישים, ילדים, ובראש ובראשונה אנשים עם מוגבלות. לפיכך מוצע להדגיש שהתקנות יותקנו בשים לב לזכויותיהם ולצורכיהם של אנשים כאמור.

נוסף על כך, מוצע להגביל את תקופת תוקפן של מרבית התקנות שיותקנו מכוח החוק המוצע ל-28 ימים, ואת תוקפן של התקנות שעניינן הטלת הגבלות במרחב

סעיף 3 בסעיף 3 מוצע לקבוע את דרכי הביטול של ההכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה. ראשית, כדי שלא יהיו בידי הממשלה הסמכויות המעוגנות בחוק המוצע אם אינן נדרשות. מוצע לקבוע כי על הממשלה תוטל החובה לבטל את ההכרזה אם חדלו להתקיים הנסיבות המצדיקות אותה. זאת, נוסף על סמכותה לבטל את ההכרזה בכל עת, הקיימת מתוקף סמכותה לתת את ההכרזה.

כמו כן, מוצע להקנות את הסמכות לבטל את ההכרזה גם לכנסת, ככלי בסיסי הנדרש לפיקוח אפקטיבי של הרשות המחוקקת על פעילות הממשלה. סמכות זו חשובה בשים לב לכך שהממשלה היא בעלת הסמכות להכריז על מצב החירום והיא גם זו שמפעילה את הכלים מכוחה של ההכרזה.

סעיפים מוצע להסמיך את הממשלה להתקין תקנות 4 ו-5 כמפורט בסימן ב' לפרק ג' לחוק המוצע (סעיפים 6 עד 12 המוצעים). לפי תנאים וכללים בסיסיים המפורטים בסעיפים 4 ו-5 המוצעים, אשר מטרתם להבטיח כי הממשלה תעשה שימוש מידתי, ממוקד וזהיר בסמכויות שמעניק לה החוק המוצע, ושהציבור ידע מהן הגבלות השונות החלות עליו.

ההתמודדות של מדינת ישראל עם המחלה בחודשים האחרונים מלמדת כי סמכויות נרחבות חיוניות להקניית היכולת להתמודד עם סכנת ההתפשטות של נגיף הקורונה. יחד עם זאת, בשל היקף הנרחב שלהן וחומרת פגיעתן האפשרית בזכויות אדם בסיסיות ביותר, קיים צורך לגדר אותן בהפעלת שיקול דעת מובהק, ולתת אפשרות להשתמש בהן רק במקרים שהדבר מתחייב מנסיבות החירום.

¹⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

(ג) תקנות שהותקנו לפי סעיף קטן (א) יעמדו בתוקפן לתקופה שתיקבע בהן ושלא תעלה על 28 ימים, ולעניין תקנות כאמור בסעיפים 6 ו-7 – שלא תעלה על 14 ימים, ורשאית הממשלה לשוב ולהתקין תקנות כאמור, לרבות בדרך של הארכת תוקפן, לתקופות נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על 28 ימים או 14 ימים, לפי העניין, והכול ובלבד שתקופת תוקפן של תקנות לפי סעיף קטן זה תסתיים לא יאוחר מתום תקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה.

(ד) תקנות שהותקנו לפי סעיף קטן (א) יונחו בסמוך ככל האפשר לאחר פרסומן ברשומות על שולחן הוועדה בליווי דברי הסבר; הוועדה תקיים דיון בתקנות האמורות ותחליט אם לאשרן, כולן או חלקן, בתוך 14 ימים מהמועד שהונחו על שולחנה, ולעניין תקנות כאמור בסעיפים 6 ו-7 – בתוך 7 ימים מהמועד האמור; ועדת הכנסת רשאית במהלך התקופות האמורות, להאריך, לעניין דיון מסוים, לפרק זמן שלא יעלה על 3 ימים; לא קיבלה הוועדה החלטה עד תום התקופות האמורות, לפי העניין, ואם הוחלט על הארכתן – עד תום תקופת ההארכה (בסעיף קטן זה – המועד האחרון להחלטת הוועדה), יביא יושב ראש הכנסת את אישור התקנות להצבעה בכנסת בהקדם האפשרי ולכל המאוחר עד תום 7 ימים מהמועד האחרון להחלטת הוועדה ולעניין תקנות כאמור בסעיפים 6 ו-7 – עד תום 3 ימים מהמועד האמור; החליטה הוועדה שלא לאשר את התקנות, ואם הובאו התקנות לאישור הכנסת – החליטה הכנסת כאמור או לא קיבלה החלטה בעניין – יפקע תוקפן של התקנות; הודעה על פקיעת תוקף התקנות כאמור תפורסם ברשומות.

ד ב ר י ה ס ב ר

בהקדם האפשרי ולכל המאוחר עד תום 7 ימים מהמועד האחרון לקבלת החלטה בידי הוועדה, ולעניין תקנות כאמור בסעיפים 6 ו-7 – עד תום 3 ימים מהמועד האמור. נוסף על כך מוצע לקבוע כי אם הוועדה החליטה שלא לאשר את התקנות, ובמקרה שבו הובאו התקנות לאישור הכנסת – אם החליטה הכנסת כאמור או שלא קיבלה כל החלטה בעניין – יפקע תוקפן של התקנות והודעה על כך תפורסם ברשומות.

בשים לב לניסיון של החודשים האחרונים, שבהם היה ניכר שההנגשה לציבור של פרטי ההגבלות הנובעות מחיקוקי החירום השונים לא הייתה מיטיבית, בשל מורכבותה ותכיפות השינויים בה, מוצע, בסעיף 5 להצעת החוק, לקבוע הסדר מיוחד הנוגע ליידוע הציבור. על פי ההסדר המוצע, נוסף על פרסום התקנות ברשומות, על הממשלה להביא לידיעת הציבור את עיקרי ההגבלות באופן בהיר ונגיש לקבוצות השונות באוכלוסיות, במגוון של דרכים, ובין השאר באופן הנגיש לאנשים עם מוגבלות ולדוברי שפות שונות.

לבסוף, יובהר שעל אף הסמכויות הרחבות המוצעות בסימן ב' לפרק ג' המוצע, בהתאם לצרכים שהתעוררו מתחילת התמודדות עם המחלה, ייתכן שיתעורר בעתיד צורך בסמכויות נוספות לשם התמודדות עם הנגיף אשר אין להן מקור חוקי; אם יתעורר צורך כזה, יהיה על הממשלה לבקש מהכנסת לעגן סמכויות אלה בחוק. עם זאת, ככל שיהיה מדובר בצורך מיידי, חדש וחיוני שלא יאפשר

הפרטי ובמרחב הציבורי, שפגיעתן בזכויות הפרט עלולות להיות קשות יותר (תקנות כאמור בסעיפים 6 ו-7 לחוק המוצע) – ל-14 ימים. מגבלת הזמן תאפשר לממשלה לבחון מחדש, מוזמן לזמן, את הצורך בסמכויות ואת היקפן. מטבע הדברים, תוקף התקנות יפקע לפני תום התקופות הנוכרות, אם תוקף ההכרזה יפקע במהלך תקופת תוקפן.

לעניין מעורבות הכנסת לצורך ביקורת פרלמנטרית על ההסדרים שייקבעו בתקנות, מוצע שהתקנות יונחו על שולחנה של הוועדה בהקדם האפשרי לאחר פרסומן ברשומות, בליווי דברי הסבר, בשל הצורך בקביעת הסדרים בדחיפות כדי להתמודד באופן אפקטיבי עם סכנת ההתפשטות של הנגיף, לא ניתן להתנות את התקנת התקנות באישור מראש של הוועדה. במקום זאת, מוצע לקבוע כי הוועדה תקיים דיון בתקנות האמורות ותחליט אם לאשרן, כולן או חלקן, בתוך 14 ימים מהמועד שהונחו על שולחנה ולעניין תקנות כאמור בסעיפים 6 ו-7 – בתוך 7 ימים מהמועד האמור. על פי המוצע ועדת הכנסת תהיה רשאית במהלך התקופות האמורות, להאריך, לעניין דיון מסוים, לפרק זמן שלא יעלה על 3 ימים, למשל אם תשתכנע שנדרש לוועדה פרק זמן נוסף לשם מיצוי הדיון. עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו הוועדה לא תקבל החלטה עד תום התקופה הקבועה בסעיף המוצע לקבלת החלטה (היינו – עד תום התקופות האמורות לעיל, לפי העניין, ואם הוחלט על הארכתן – עד תום תקופת ההארכה), יביא יושב ראש הכנסת את אישור התקנות להצבעה בכנסת

(ה) ראתה הממשלה כי אין עוד צורך בהסדרים הקבועים בתקנות שהותקנו לפי סעיף קטן (א), כולם או חלקם, לשם השגת המטרות כאמור באותו סעיף, תבטל או תתקן את התקנות בהתאם.

5. התקינה הממשלה תקנות לפי סעיף 4, תפרסם את עיקרן בציבור באופן בהיר ונגיש לקבוצות השונות באוכלוסייה; פרסום כאמור יכול שיהיה בעיתונים, בערוצי תקשורת, במרשתת (אינטרנט), במודעות מודפסות על שלטי חוצות או בכל דרך יעילה אחרת שתמצא הממשלה לנכון בסניבות העניין.

סימן ב' : תקנות להגבלת פעילות

6. הממשלה רשאית, מכוח סמכותה לפי סעיף 4, להתקין תקנות להגבלת פעילות במרחב הפרטי בעניינים כמפורט בפסקאות שלהלן ובתנאים המפורטים בהן:
- (1) הגבלת כניסה של אדם למקום מגורים של אחר או התקהלות במקום כאמור של מי שאינם מתגוררים בו, ובלבד שהגבלות שייקבעו כאמור לא ימנעו אספקה של מוצר חיוני או שירות חיוני, טיפול או סיוע הדרושים לאדם עם מוגבלות בשל מוגבלותו וכן מתן סיוע חיוני או טיפול רפואי חיוני, והכול לאדם הזקוק לכך במקום מגוריו או לבעל חיים;
- (2) תנאים לשימוש ברכב שאינו תחבורה יבשתית, לרבות לעניין מספר הנוסעים בו, מרחק הישיבה ביניהם ומטרת הנסיעה.
7. הממשלה רשאית, מכוח סמכותה לפי סעיף 4, להתקין תקנות להגבלת הפעילות במרחב הציבורי, בעניינים כמפורט בפסקאות שלהלן ובתנאים המפורטים בהן:

ד ב ר י ה ס ב ר

שבסעיף המוצע, המקנות הסמכה מפורשת להגבלות משמעויות ביותר לכל פעילות ברחוב ובמקומות דומים לו, קרי בעיקר מקומות במרחב הציבורי שאינם מגודרים או שאין ביקורת בכניסה אליהם. הסעיף המוצע מאפשר לקבוע בתקנות הגבלות בעניין כל מקום שאינו המרחב הפרטי (אשר ההגבלות הנוגעות אליו מוסדרות בסעיף 6 המוצע) או מקום המוסדר בתקנות כאמור בסעיפים 8, 10, 11 או 12 לחוק המוצע.

בין השאר מוצע להסמיך את הממשלה לקבוע בתקנות הגבלות לעניין היציאה מבית המגורים אל המרחב הציבורי או שהייה בו (ר' פסקה (1) המוצעת) וכמו כן קביעת חריגים כדי לא למנוע יציאות לצרכים חיוניים המפורטים באותה פסקה.

עוד מוצע להסמיך את הממשלה לקבוע הגבלות לעניין שמירת מרחק בין אנשים השוהים במרחב הציבורי והתקהלויות במרחב הציבורי, ובכלל זה הפגנות, תפילה או טקס דתי (ר' פסקה (2) המוצעת). לעניין הפגנה יודגש כי בשל הפגיעה בחופש הביטוי, לא יהיה ניתן לאסור על קיומה מכוח סעיף 7 המוצע אלא רק לקבוע תנאים לעניין אופן קיומה אשר ימצאו חיוניים למניעת התפשטות נגיף הקורונה.

עוד מוצע להסמיך את הממשלה לקבוע הגבלות על פתיחה לציבור, פעילות או שהייה במרחבים שונים הנמצאים במרחב הציבורי, כגון מיתקני ספורט, גינות, גני שעשועים, חופים, פארקים ועוד (ר' פסקה (3) המוצעת). כמו כן, מוצע להקנות לממשלה סמכות להטיל על הגורמים האחראים על מקומות אלה אחריות על קיום התקנות

להמתין להליך החקיקה, ייתכן שלא יהיה מנוס אלא להתקין תקנות שעת חירום למתן המענה הבהול.

סעיף 6 מוצע לקבוע כי הממשלה, מכוח הסמכות המוקנית לה בסעיף 4 המוצע ובהתאם לתנאים הקבועים בו, תהיה רשאית להתקין תקנות שיגבילו את הפעילות במרחב הפרטי, כהגדרתו בסעיף 1 המוצע.

ההגבלות המוצעות במרחב הפרטי, עניינן בהגבלת כניסה של אדם למקום מגורים, כהגדרתו בסעיף 1 המוצע, של אדם אחר, או התקהלות במקום כאמור של מי שאינם מתגוררים בו. יחד עם זאת מוצע לקבוע כי הממשלה לא תוכל לקבוע מכוח הסעיף המוצע הגבלות שימנעו אספקה של מוצר חיוני או שירות חיוני, טיפול או סיוע הדרושים לאדם עם מוגבלות בשל מוגבלותו וכן מתן סיוע חיוני או טיפול רפואי חיוני, והכול לאדם הזקוק לכך במקום מגוריו או לבעל חיים.

עוד מוצע להסמיך את הממשלה לקבוע בתקנות הגבלות הקשורות לשימוש ברכב שאינו תחבורה יבשתית כהגדרתו בסעיף 1 המוצע (היינו – שאינו תחבורה ציבורית או שירותי הסעות מיוחדים), ובין השאר, לעניין מספר הנוסעים ברכב, מרחק הישיבה ביניהם ומטרת הנסיעה.

סעיף 7 מוצע לקבוע כי הממשלה, מכוח הסמכות המוקנית לה בסעיף 4 המוצע ובהתאם לתנאים הקבועים בו, תהיה רשאית להתקין תקנות שיגבילו את הפעילות במרחב הציבורי, כהגדרתו בסעיף 1 המוצע. ההגבלות האפשריות המוצעות מפורטות בפסקאות השונות

(1) הגבלה על יציאה ממקום המגורים או על שהייה במרחב הציבורי, לרבות הגבלה לעניין המרחק ממקום המגורים של אדם; להגבלה כאמור ייקבעו חריגים שיבטיחו הצטיידות במוצרים חיוניים, קבלת שירותים חיוניים, סיוע לאדם שיש לו קושי או מצוקה הדורשים סיוע, קבלת טיפול רפואי חיוני או טיפול סוציאלי חיוני, טיפול חיוני בבעל חיים, יציאה למקום עבודה חיוני לרבות של עיתונאי או עובד מקצועות התקשורת, הגעה למשכן הכנסת, השתתפות בהפגנה או הגעה להליך משפטי שהיוצא למרחב הציבורי הוא צד לו או שנדרש להשתתף בו;

(2) שמירת מרחק בין בני אדם שאינם מתגוררים באותו מקום מגורים, במרחב הציבורי, והגבלה על התקהלות במרחב הציבורי, ובכלל זה, בלי לגרוע מהוראות פסקה (1), תנאים לעניין אופן קיום הפגנה או תפילה או טקס דתי, החיוניים למניעת התפשטות נגיף הקורונה;

(3) הגבלה על פתיחה לציבור של מיתקני ספורט, גינות, גני שעשועים, חופים, פארקים וכיוצא באלה, שבמרחב הציבורי, וכן הגבלות לעניין הגישה אליהם ולעניין קיום פעילות, שהייה או שימוש בהם;

(4) חובת יידוע הציבור בנוגע להוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה, הנוגעות לשהיית הציבור במקום כאמור בפסקה (3) שתחול על הגורם האחראי על המקום;

(5) מסירת דיווח או הצהרה על ביצוע ההוראות שנקבעו לפי סעיף זה, לעניין מקום כאמור בפסקה (3), מאת הגורם האחראי על המקום לגורם שייקבע בתקנות;

(6) אחריות לקיום ההוראות שנקבעו לפי סעיף זה, לעניין מקום כאמור בפסקה (3), שתחול על הגורם האחראי על המקום.

(א) הממשלה, מכוח סמכותה לפי סעיף 4, רשאית להתקין תקנות להגבלת הפעילות בבתי עסק, במקומות עבודה ובמקומות הפתוחים לציבור (בסעיף זה – בתי עסק) ולהגבלת פעילות של מתן שירותים אף שלא במסגרת בתי עסק, בשים לב לחיוניות בתי העסק או השירותים, בעניינים כמפורט בפסקאות שלהלן ובתנאים המפורטים בהן, ובלבד שייקבעו חריגים שיבטיחו ייצור, הובלה ואספקה של מוצרים חיוניים או הצטיידות בהם וכן מתן שירותים חיוניים או קבלתם:

8. הגבלת פעילות במקומות עבודה, בתי עסק ובמקומות הפתוחים לציבור ופעילות של מתן שירותים

ד ב ר י ה ס ב ר

פעילותם. שנית, יהיה צורך לקבוע חריגים שיבטיחו את היכולת להמשיך לייצר, להוביל ולספק מוצרים חיוניים ואת היכולת של הציבור לרכוש או להשיג אותם, וכן יבטיחו את האפשרות לתת שירותים חיוניים ולקבלם.

במסגרת הסעיף המוצע תוכל הממשלה להתקין תקנות, בין השאר, בעניין הגבלות על מספר השוהים בבתי עסק, לרבות בנוגע לעובדים וללקוחות, לעניין התקהלות בבתי עסק ובכלל זה תנאים לעניין אופן קיום הפגנה או תפילה או טקס דתי, החיוניים למניעת התפשטות נגיף הקורונה, וכן תנאים לשמירת מרחק בין האנשים שישוהו בבתי העסק והגבלות על סוגי פעילות בבית העסק ועל אופן מתן השירות הנעשה בקרבה פיזית ועוד. כמו כן, מוצעות סמכויות שונות לעניין התקנת תקנות כדי להבטיח שמי שנכנס לבתי העסק לא יישא את הנגיף, בין השאר, באמצעות בדיקת תסמינים למחלה בבדיקה לא פולשנית, תשאול בקשר לסיכויי ההדבקה, וכן סמכות להגביל כניסה של אדם למקומות אלה (ר' פסקאות (3) עד (8)).

שיותקנו מכוח סעיף 7 המוצע, וכן חובת יידוע של הציבור בקשר להגבלות השימוש שנקבעו בקשר אליהם, כמו גם חובה למסור דיווח או הצהרה לרשות המוסמכת, על ביצוע ההוראות שיינתנו (ר' פסקאות (4) עד (6)).

סעיף 8 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי הממשלה, מכוח הסמכות המוקנית לה בסעיף 4 המוצע ובהתאם לתנאים הקבועים בו, תהיה רשאית להתקין תקנות להגבלת הפעילות בבתי עסק וכן במקומות עבודה ובמקומות הפתוחים לציבור כהגדרתם בסעיף 1 המוצע (להלן כולם יחד – בתי עסק), וכן להגבלת פעילות של מתן שירותים אף שלא במסגרת בית עסק. כדי להבטיח את המשכיות האספקה של מצרכים חיוניים ומתן שירותים חיוניים, מוצע להגביל את סמכותה של הממשלה במסגרת הסעיף המוצע באופן הזה: ראשית, בבואה לקבוע הסדרים כאמור, על הממשלה יהיה לבחון את החיוניות של המקומות והשירותים שהיא שוקלת להגביל את

- (1) איסור על פתיחה של בתי עסק לקהל, בנסיבות שבהן אין די בהגבלות לפי פסקאות (2) עד (13) כדי למנוע את הסיכון להתפשטות נגיף הקורונה;
- (2) סגירת בית עסק בנסיבות שבהן נדבק אדם בנגיף הקורונה בבית העסק, לתקופה הדרושה לשם מניעת הדבקה בנגיף בשל שהייה באותו בית עסק, ועריכת חקירה אפידמיולוגית;
- (3) הגבלות הנוגעות למשך הפתיחה של בתי עסק או למועד פתיחתם;
- (4) הגבלות על מספר השוהים בבתי עסק, לרבות עובדים ולקוחות, וכן הגבלות על התקהלות בהם, ובכלל זה תנאים לעניין אופן קיום הפגנה או תפילה או טקס דתי, החיוניים למניעת התפשטות נגיף הקורונה;
- (5) תנאים לשמירת מרחק בין השוהים בבתי עסק, לרבות עובדים ולקוחות, ובכלל זה לפריסת העובדים בבית העסק ולחלוקה למשמרות או לקבוצות נפרדות, וכן תנאים לעניין שמירת מרחק בין נותני שירותים למקבלי שירותים אף שלא בבית עסק;
- (6) הגבלה על סוגי פעילות ועל אופן מתן שירות ללקוחות הנעשה בקרבה פיזית, לרבות הגבלה על קבלת קהל;
- (7) חובת בדיקת תסמינים לנכנסים לבתי עסק, ובכלל זה לעובדים וללקוחות, או חובת תשאול או קבלת הצהרה מהם, ולעניין קטין – לרבות מהאחראי על הקטין;
- (8) הגבלה על כניסה של אדם לבית עסק, לרבות עובד או לקוח, בשל החשש שהוא עלול להדביק בנגיף הקורונה, על סמך בדיקת תסמינים או תשאול או קבלת הצהרה שנערכו לו לפי פסקה (7) או בשל כך שאינו מקיים את ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה בקשר לשהותו בבית העסק;
- (9) תנאים להבטחת היגיינה והגנה מפני הידבקות בנגיף הקורונה, לרבות הוראות בדבר הגבלה על הגשת מזון וצריכת מזון בבתי עסק או במקום אחר שבו מתקיימת פעילות למתן שירותים אף שלא בבית עסק;
- (10) מינוי ממונה בבית עסק שיהיה אחראי על שמירת ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה;
- (11) חובת יידוע של עובדים, לקוחות, מבקרים, ספקים וכל השוהים בבית עסק, בדבר ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה בקשר לשהותם בבית העסק, שתחול על הגורם האחראי על המקום;
- (12) מסירת דיווח או הצהרה מאת הגורם האחראי על המקום לגורם שייקבע בתקנות, על ביצוע הוראות שנקבעו לפי סעיף זה;
- (13) אחריות הגורם האחראי על המקום לקיום ההוראות שנקבעו לפי סעיף זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

ככל שלא יהיה די בקביעת הגבלות בנושאים האמורים כדי למנוע את הסיכון להתפשטות נגיף הקורונה, תהיה הממשלה רשאית להתקין תקנות בעניין איסור מלא על הפעילות בבתי העסק.

לבסוף, מוצעת גם סמכות לקבוע תקנות לעניין סגירת המקומות האמורים במקרים שבהם נדבק אדם בנגיף בבית עסק, וזאת רק לתקופה הדרושה לשם מניעת ההדבקה במקום ועריכת חקירה אפידמיולוגית (ר' פסקאות (1) ו-(2)).

נוסף על כך, כדי להבטיח את קיום ההוראות שייקבעו, מוצע להסמיך את הממשלה להטיל אחריות על הגורמים האחראים על בתי העסק בקיום ההוראות לפי החוק המוצע, לחייבם במינוי ממונה על שמירת ההוראות שניתנו לפי דין להגנה מפני הדבקה בנגיף וכן לחייבם ליידע את הציבור בקשר להגבלות השימוש שנקבעו בהקשרים האמורים וכן למסור דיווח או הצהרה לרשות המוסמכת, על ביצוע ההוראות שיינתנו (ר' פסקאות (9) עד (13)).

(ב) הגבלות הנוגעות לעובדים לפי סעיף זה ייקבעו בהתחשב, ככל האפשר, ברווחת העובדים ובקיומם של תנאי עבודה הולמים.

(ג) ההוראות לפי סעיף זה לא יחולו לעניין מוסדות המקיימים פעילות חינוך ולעניין העובדים והשוהים בהם.

9. הגבלת אירועים
- הממשלה רשאית, מכוח סמכותה לפי סעיף 4, להתקין תקנות להגבלת מסיבה, כנס, טקס לרבות טקס דתי, פסטיבל, טיול מאורגן, אירוע ספורט, מופע בידור או מופע אמנות או אירועים אחרים אשר בשל טיבם מתאפיינים בריבוי משתתפים או בקרבה בין בני אדם, ובלבד ששוכנעה כי מתקיימות נסיבות שבהן ההגבלות לפי חוק זה או דין אחר על התקהלות ועל שמירת מרחק בין בני אדם, או הסמכויות לאכיפתן, אינן מספיקות.
10. (א) בסעיף זה, "מקום הפעילות" – חצרים של מוסד המקיים פעילות חינוך או מקום אחר שבו מתבצעת פעילות של מוסד כאמור.

(ב) הממשלה רשאית, מכוח סמכותה לפי סעיף 4, להתקין תקנות להגבלת הפעילות של מוסדות המקיימים פעילות חינוך בעניינים כמפורט בפסקאות שלהלן ובתנאים המפורטים בהן:

- (1) איסור על פתיחה של מוסד המקיים פעילות חינוך (בסעיף זה – המוסד) ללומדים, למטופלים או לעובדים בו או לכל אדם אחר, בנסיבות שבהן אין די בהגבלות לפי פסקאות (2) עד (11) כדי למנוע את הסיכון להתפשטות נגיף הקורונה;

ד ב ר י ה ס ב ר

הנגיף במדינה, בקביעת תנאים נוספים המכוונים לקיומו של האירוע עצמו. בין השאר, ייתכן כי לעניין אירועים מסוימים לא יהיה די בקיומן של מגבלות לעניין התקהלויות ושמירת מרחק בין אנשים, מכיוון שעצם קיומו של האירוע יביא בהכרח לקרבה אסורה בין בני אדם, מפני שמגבלות כאמור אינן ניתנות ליישום באותם אירועים או מפני שהסמכויות לאכיפתן אינן מספיקות להתמודדות עם אירועים מסוג זה. יובהר, למען הסר ספק, כי אין בסעיף 9 המוצע כדי להסמיך את הממשלה להגביל או למנוע הפגנות.

סעיף 10 מוצע לקבוע כי הממשלה, מכוח הסמכות המוקנית לה בסעיף 4 המוצע ובהתאם לתנאים הקבועים בו, תהיה רשאית להתקין תקנות להגבלת הפעילות במוסדות המקיימים פעילות חינוך. לעניין זה מוצע להגדיר בסעיף 1 המוצע את המונח "מוסד המקיים פעילות חינוך" ולפרט את הגופים והמסגרות הנכללים במסגרת המונח האמור.

לסעיף קטן (א)

מוצע להגדיר "מקום פעילות" של מוסד המקיים פעילות חינוך כחצרים של אותו מוסד או כל מקום אחר שמתבצעת בו פעילות של מוסד כאמור, אף שלא בחצרו, כדי שיהיה ניתן להחיל את ההגבלות לפי הסעיף המוצע על כל מקום כאמור.

לסעיף קטן (ב)

מוצע להקנות לממשלה סמכויות בנוגע להגבלת פעילותם של מוסדות המקיימים פעילות חינוך, בתחומים ובסוגיות דומים לאלה המוצעים בסעיף 8 לחוק המוצע לעניין בתי עסק, מקומות עבודה ומקומות הפתוחים

לסעיף קטן (ב)

בשל ההשפעה האפשרית של המגבלות שמוסמכת הממשלה להטיל לפי סעיף 8 המוצע על מקומות עבודה, מוצע לקבוע כי המגבלות האמורות ייקבעו בהתחשב, ככל האפשר, ברווחת העובדים ובקיומם של תנאי עבודה הולמים, למשל מתן חלופות לעטיית מסכה, לפחות בחלק משעות העבודה או בזמן הפסקה.

לסעיף קטן (ג)

בשים לב למאפיינים המיוחדים של מערכת החינוך והמוסדות השונים המקיימים פעילות חינוך, מוצע לקבוע שסעיף 8 המוצע לא יחול לגביהם, ואולם הממשלה תהיה מוסמכת לקבוע תקנות בענייניהם לפי סעיף 10 המוצע.

סעיף 9 מוצע לקבוע כי הממשלה, מכוח הסמכות המוקנית לה בסעיף 4 המוצע ובהתאם לתנאים הקבועים בו, תהיה רשאית להתקין תקנות להגבלת אירועים. הסעיף המוצע נדרש כדי לאפשר לממשלה לקבוע תנאים נוספים בעניין סוגי האירועים המפורטים בו: מסיבה, כנס, טקס לרבות טקס דתי, פסטיבל, טיול מאורגן, אירוע ספורט, מופע בידור, מופע אמנות או אירועים אחרים המתאפיינים בריבוי משתתפים או בקרבה בין המשתתפים בהם.

אף על פי שהסמכות לקבוע תנאים והגבלות מכוח סעיפים אחרים בחוק המוצע, כגון איסור על התקהלות החל בלא קשר למטרת ההתקהלות, או תנאים בעניין שמירת מרחק בין אנשים, אמורה לכאורה להבטיח כי באירועים כאמור ינהגו אנשים בדרך שלא תביא להדבקה, הרי שבשל המאפיינים המיוחדים של אירועים מסוג זה ונסיבות התקיימותם ייתכן שיהיה צורך, בהתחשב בנתוני התפשטות

- (2) הגבלות על קיום לימודים, בחינות או כל פעילות אחרת של המוסד או מטעמו;
- (3) חלוקת הצוות של המוסד והמשתתפים בפעילות בו לקבוצות פעילות, הגבלת גודלן של הקבוצות, תנאים לשמירת מרחק בין השוהים במקום הפעילות, הגבלת כניסה למקום הפעילות, התקהלות או שהייה בו, לרבות של עובדים, והגבלה על מועד או משך הפעילות;
- (4) הוראות בדבר הסעות לתלמידים ולעובדים;
- (5) חובת בדיקת תסמינים לנכנסים למקום הפעילות, ובכלל זה לעובדים, או חובת תשאול או קבלת הצהרה מהם, ולעניין קטין – לרבות מהאחראי על הקטין;
- (6) הגבלה על כניסה של אדם למקום פעילות, ובכלל זה עובד, בשל החשש שהוא עלול להדביק בנגיף הקורונה, על סמך בדיקת תסמינים או תשאול או קבלת הצהרה לפי פסקה (4);
- (7) תנאים להבטחת היגיינה והגנה מפני הידבקות בנגיף הקורונה, לרבות הוראות בדבר הגבלה על הגשת מזון וצריכת מזון במקום הפעילות;
- (8) מינוי ממונה במוסד שיהיה אחראי על שמירת ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה;
- (9) חובת יידוע של עובדים, מבקרים, ספקים וכל השוהים במוסד וכן של הלומדים או המטופלים בו, ולעניין קטין – לרבות של האחראי על הקטין, בדבר ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה בקשר לשהותם במקום הפעילות, שתחול על הגורם האחראי על המקום;
- (10) מסירת דיווח או הצהרה מאת הגורם האחראי על המקום לגורם שייקבע בתקנות, על ביצוע הוראות שנקבעו לפי סעיף זה;
- (11) אחריות הגורם האחראי על המקום לקיום ההוראות שנקבעו לפי סעיף זה.
- (ג) תקנות לפי סעיף זה יאפשרו, ככל הניתן, הפעלה של גופים או מוסדות או קיום פעילויות, כמפורט להלן, מתוך שקילת שיקולי בריאות הציבור ובריאות השוהים במקום:

ד ב ר י ה ס ב ר

התלמידים ומשפחותיהם, וזאת מתוך שקילת שיקולי בריאות הציבור ובריאות השוהים במקום. המדובר בכמה קבוצות של מוסדות:

1. מסגרות לילדים או לפעוטות שהם ילדים של עובדים חיוניים בעת תקופת משבר רפואי, שלולא הפעלת המסגרת ההורים שעובדים בעבודות חיוניות לא יוכלו להתפנות לעבודתם;

2. מסגרות חינוכיות לילדים חולים, מאושפזים, פעילות לטובת תלמידים עם צרכים מיוחדים הזקוקים לטיפולים פולשניים בביתם או שהם חולים בביתם ואינם יכולים ללמוד באופן עצמאי;

3. מסגרות חינוך לילדים עם צרכים מיוחדים, שהעדרה של מסגרת חינוכית ופעולות פרא-רפואיות לאורך זמן עלולה לדרדר את מצבם, וזאת בהתאם לסוגי הלקויות ודרגתן כפי שיקבע בתקנות;

4. מוסדות לילדים ולנוער בסיכון, לרבות מסגרות לא

לציבור, בהתחשבות במאפיינים המיוחדים של תחום החינוך, מוסדותיו, דרכי הלימוד, ובין השאר, בקשר למסגרות לימוד של פעוטות, ילדים ונוער. לתחומים שניתן להסדיר מכוח הסעיף המוצע יש מאפיינים מיוחדים, הבאים לידי ביטוי באופי הפעילות, מגוון האוכלוסייה השוהה במוסדות אלה ובחשיבותם להקניית חינוך לימוד וטיפול וכן להקניית השכלה או הכשרה מקצועית.

ככל שלא יהיה די בקביעת הגבלות שונות כדי לאפשר התמודדות מספקת עם הסכנות הכרוכות בהתפשטות הנגיף, מוצע שהממשלה תהיה רשאית להתקין תקנות שיאסרו באופן מלא את פתיחתם של מוסדות המקיימים פעילות חינוך.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע כי הממשלה, בבואה להתקין תקנות לפי הסעיף המוצע, תפעל כדי לאפשר, ככל הניתן, לקיים פעילות במוסדות בעלי אופי רווחתי-רפואי-טיפולי שהפעלתם בעת משבר רפואי חיונית בשל הצרכים והאתגרים של

- (1) מסגרות לחינוך בלתי פורמלי לילדי עובדים חיוניים עד גיל 12 וכן מקומות המשמשים או שנועדו לשמש מקום שהייה יומי לחינוך ולטיפול בפעוטות שהם ילדי עובדים חיוניים;
- (2) מרכזי חירום לילדים ונוער בסיכון;
- (3) מרכזי נוער יישובי לנוער בסיכון;
- (4) פעילות בתי ספר שניתן בהם חינוך על-יסודי לנוער נושר ובסיכון;
- (5) פנימיות לתלמידים בלא עורף משפחתי, לרבות תלמידים שהופנו על ידי המחלקת לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות או צווי בית משפט;
- (6) פעילויות לתלמיד עם צרכים מיוחדים כהגדרתו בחוק חינוך מיוחד, ובכלל זה הסעות;
- (7) מסגרות חינוכיות בבתי חולים לפי חוק חינוך חנים לילדים חולים, התשס"א-152001;
- (8) פעילות מתנדבים שבאה להבטיח מתן מענה חינוכי או רווחתי לתלמידים;
- (9) שירותים פסיכולוגיים חינוכיים;
- (10) פעילות של ועדות זכאות ואפיון, ועדות השגה וצוותים רב-מקצועיים, לפי חוק החינוך המיוחד;
- (11) שירותים של מתי"א כהגדרתו בחוק חינוך מיוחד;
- (12) פעולות של קצין ביקור סדיר כהגדרתו בסעיף 4(ב)3 לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949¹⁵;
- (13) פעולות של יחידות הנוער ברשויות המקומיות לפי חוק הרשויות המקומיות (מנהל יחידת נוער ומועצת תלמידים ונוער), התשע"א-172011¹⁶, לרבות הפעלת מתנדבים;
- (14) פעולות של יחידת קידום במחלקת החינוך כהגדרתה בחוק הרשויות המקומיות (מנהל מחלקת חינוך), התשס"א-182001¹⁷, ובכלל זה פעילות במרכז השכלה לנוער נושר ובסיכון;
- (15) פעולות לצורך קידום למידה מהבית ומרחוק, לרבות באמצעות מבני מוסדות ומיתקני רשויות מקומיות.

ד ב ר י ה ס ב ר

5. גופים המאפשרים מעטפת חינוכית, פסיכולוגית, טיפולית ורווחתית לילדים ולנערים הלומדים במסגרות חינוך;
6. מסגרות המאפשרות השגחה על מספר מצומצם של פעוטות, לרבות משפחתונים.

פורמליות ולרבות מרכזי חירום לילדים ונוער, וכן פנימיות הקולטות תלמידים בלא עורף משפחתי, בין שאין לצדם משפחה בישראל ובין שאינם יכולים להישאר בביתם בימים אלה בשל העדר משפחה תומכת או מתפקדת או בשל השתייכותם למשפחה במצב כלכלי קשה, או פנימיות הקולטות ילדים ונערים החייבים מסגרת חינוכית תומכת כדי לטפל בצרכים ובאתגרים שלהם;

¹⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 128.

¹⁶ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

¹⁷ ס"ח התשע"א, עמ' 799.

¹⁸ ס"ח התשס"א, עמ' 203.

11. (א) הממשלה רשאית, מכוח סמכותה לפי סעיף 4, להתקין תקנות להגבלת הפעילות של מסגרות רווחה, בעניינים כמפורט בפסקאות שלהלן ובתנאים המפורטים בהן:

- (1) איסור על פתיחה של מסגרת רווחה למקבלי השירות בה (בסעיף קטן זה – מקבלי שירות), לעובדים בה או לכל אדם אחר, בניסבות שבהן אין די בהגבלות לפי פסקאות (2) עד (10) כדי למנוע את הסיכון להתפשטות נגיף הקורונה;
- (2) חלוקת הצוות של מסגרת הרווחה והמשתתפים בפעילות בה לקבוצות פעילות, הגבלת גודלן של הקבוצות, תנאים לשמירת מרחק בין השוהים בה, הגבלת כניסה אליה, התקהלות או שהייה בה, לרבות של עובדים, הגבלה על מועד או משך הפעילות, וקביעת מגבלות על קליטת מקבלי שירות חדשים למסגרת;
- (3) הוראות בדבר הסעות למקבלי שירות ולעובדים;
- (4) חובת בדיקת תסמינים לנכנסים למסגרת רווחה, ובכלל זה לעובדים, או חובת תשאול או קבלת הצהרה מהם או מאפוטרופוסם, ולעניין קטין – לרבות מהאחראי על הקטין;
- (5) הגבלה על כניסה של אדם למסגרת רווחה, ובכלל זה עובד, בשל החשש שהוא עלול להדביק בנגיף הקורונה, על סמך בדיקת תסמינים או תשאול או קבלת הצהרה לפי פסקה (4);
- (6) תנאים להבטחת היגיינה והגנה מפני הידבקות בנגיף הקורונה, לרבות הוראות בדבר הגבלה על הגשת מזון וצריכת מזון במסגרת הרווחה;
- (7) מינוי ממונה במסגרת הרווחה שיהיה אחראי על שמירת ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה;
- (8) חובת יידוע של עובדים, מבקרים, ספקים וכל השוהים במסגרת הרווחה וכן של מקבלי שירות, לרבות האפוטרופסים עליהם, ולעניין קטין – לרבות של האחראי על הקטין, בדבר ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני התפשטות נגיף הקורונה בקשר לשהותם במקום הפעילות, שתחול על הגורם האחראי על המקום;

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצע את המונח "מסגרת רווחה" באופן רחב הכולל את מסגרות הרווחה המופעלות על ידי גורמים שונים: משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, המשרד לחיזוק וקידום קהילתי, הרשויות המקומיות, הרשות לשיקום האסיר או מי מטעמם של גופים אלה. והכול כדי שיהיו בידי הממשלה הכלים למנוע ולצמצם את התפשטות הנגיף בכל מוסדות הרווחה, ככל שהדבר יידרש.

על פי הסעיף המוצע יוקנו לממשלה סמכויות בנוגע להגבלת פעילותם של מסגרות רווחה, בתחומים ובסוגיות דומים לאלה המוצעים בסעיף 8 לחוק המוצע לעניין בתי עסק, מקומות עבודה ומקומות הפתוחים לציבור, ולא להמוצעים בסעיף 10 לעניין מוסדות המקיימים פעילות חינוך בהתחשבות במאפיינים הייחודיים של מסגרות הרווחה. כך

סעיף 11 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי הממשלה, מכוח הסמכות המוקנית לה בסעיף 4 המוצע ובהתאם לתנאים הקבועים בו, תהיה רשאית להתקין תקנות להגבלת הפעילות במסגרות רווחה. מסגרות הרווחה כוללות מגוון רחב של מסגרות, ובהן מסגרות לאזרחים ותיקים, לקטינים בסיכון, לאנשים עם מוגבלויות, לאנשים המתמודדים עם התמכרויות, לאוכלוסיות בזנות ועוד. מהניסיון שהצטבר בתקופה האחרונה עלה כי ישנו חסר בהתייחסות ייחודית ומתאמת למסגרות הרווחה, בשים לב לאופיין השונה של המסגרות ולמגוון הייחודי של האוכלוסיות השונות המקבלות שירות במסגרות אלה, המחייבות לעתים הוראות ייחודיות המותאמות לצורכיהן. לעניין זה מוצע להגדיר בסעיף 1

- (9) מסירת דיווח או הצהרה מאת הגורם האחראי על המקום לגורם שייקבע בתקנות, על ביצוע הוראות שנקבעו לפי סעיף זה;
- (10) אחריות הגורם האחראי על המקום לקיום ההוראות שנקבעו לפי סעיף זה.
- (ב) תקנות לפי סעיף זה יאפשרו, ככל הניתן, הפעלתם של גופים או מסגרות רווחה או קיום פעילויות כמפורט להלן, מתוך שקילת שיקולי בריאות ובריאות השוהים במקום:
- (1) מסגרות חוץ ביתיות;
 - (2) מרכזי יום טיפוליים וסיעודיים לבוגרים ולמזדקנים עם מוגבלות;
 - (3) שירותי תמיכה לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים ולמשפחות במצוקה;
 - (4) מועדוניות ופנימיות יום לילדים בסיכון;
 - (5) מרכזי יום ומועדונים לאזרחים ותיקים;
 - (6) גופים מפעילים המטפלים בהשמות ילדים במשפחות אומנה ובליווי לפי חוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016¹⁹;
 - (7) מוקדים טלפוניים שמפעיל משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים או שירות התעסוקה באמצעות מיקור חוץ;
 - (8) מרכזי יום לשיקום מונע לעברייני מין;
 - (9) מרכזי יום לטיפול בגברים אלימים;
 - (10) מרכזי הגנה ומרכזי טיפול בנפגעי תקיפה מינית;
 - (11) מרכזים לטיפול ולמניעה של אלימות במשפחה;
 - (12) דיור מוגן לאזרחים ותיקים;
 - (13) בתי אבות;
 - (14) גופים המספקים שירותי הסעה לאוכלוסיות הזקוקות לסיוע;
 - (15) מרכזי הכוון תעסוקתי והשמה;
 - (16) ארגונים ותאגידי הפועלים למען אוכלוסיות הזקוקות לסיוע;
 - (17) תאגידי אפוטרופסות וכל אדם המבצע בעבורם את התפקידים שהם מחויבים בהם מכוח מינויים לאפוטרופסים, לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962²⁰;

ד ב ר י ה ס ב ר

יובהר כי הסמכויות לפי סעיף 11 המוצע יחולו נוסף על סמכות המוקנית לממשלה בסעיף 8 המוצע, לכן, בהעדרן של תקנות לפי סעיף 11 המוצע, ביחס לכלל הנושאים או חלקם, עשויות לחול על מסגרות הרווחה ההוראות שייקבעו בתקנות לפי סעיף 8 לגבי מקומות עבודה או לגבי מקומות הפתוחים לציבור, לפי העניין.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי בעת התקנת תקנות לפי סעיף 11 המוצע, הממשלה תאפשר, ככל הניתן, הפעלתם של גופים

לדוגמה, במסגרות המספקות קורת גג לקטינים חסרי עורף משפחתי המתאפיינות, מצד אחד, בקליטות חירום, ומצד אחר, בקושי לשמור על מרחק, נדרשות הוראות ייחודיות ומותאמות.

ככל שלא יהיה די בקביעת הגבלות שונות כדי לאפשר התמודדות מספקת עם הסכנות הכרוכות בהתפשטות הנגיף, מוצע שהממשלה תהיה רשאית להתקין תקנות שיאסרו באופן מלא פתיחתן של מסגרות רווחה.

¹⁹ ס"ח התשע"ו, עמ' 586.

²⁰ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

(18) מסגרות המספקות קורת גג זמנית או ממושכת או המספקות הגנה, הזנה, טיפול וסיוע, בעבור אנשים חסרי קורת גג, אנשים חסרי ערוף משפחתי, אנשים המתמודדים עם התמכרויות או אוכלוסיות בזנות, ובלבד שהמסגרות מופעלות בידי משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, המשרד לחיזוק ולקידום קהילתי או רשות מקומית, או בידי מי מטעמם;

(19) מרכזים שיקומיים המופעלים בידי הרשות לשיקום האסיר או מי מטעמה;

(20) מסגרות יומיות כוללניות, לנערים ונערות על קצה רצף הסיכון והניתוק.

הגבלת פעילות
בתחום התחבורה

12. (א) הממשלה רשאית, מכוח סמכותה לפי סעיף 4, להתקין תקנות להגבלת הפעילות בתחום התחבורה, בעניינים כמפורט בפסקאות שלהלן ובתנאים המפורטים בהן:

(1) הגבלות על הפעלה של תחבורה יבשתית ותחנות תחבורה יבשתית, לרבות מועדי הפעלתם ומספר הנוסעים ובכלל זה הנוסעים, ובלבד שהגבלות כאמור ייקבעו בשים לב לפריסה הגאוגרפית שבה ניתן שירות התחבורה היבשתית, לצורכי האוכלוסייה ולנגישות למקומות שבהם מסופקים מוצרים או שירותים חיוניים;

(2) תנאים לעניין שמירת מרחק והפרדה בין הנוסעים בתחבורה יבשתית או בתחנות תחבורה יבשתית, לרבות התקהלות, ולעניין אופן מכירת כרטיסים והתשלום בעד הנסיעה בתחבורה יבשתית;

(3) חובת בדיקת תסמינים של הנכנסים לתחבורה יבשתית או לתחנת תחבורה יבשתית הנמצאת במבנה או במתחם סגור ובכלל זה העובדים, ותשאל או קבלת הצהרה מהם, ולעניין קטין – לרבות מהאחראי על הקטין, במועד הכניסה או במועד מוקדם יותר;

(4) הגבלה על כניסה של אדם לתחבורה יבשתית או לתחנת תחבורה יבשתית הנמצאת במבנה או במתחם סגור ובכלל זה עובד, בשל החשש שהוא עלול להדביק בנגיף הקורונה, על סמך בדיקת תסמינים או תשאול או הצהרה שנערכו לפי פסקה (3);

(5) תנאים להבטחת היגיינה והגנה מפני הידבקות בנגיף הקורונה, לרבות הוראות בדבר הגבלה על הגשת מזון וצריכת מזון בתחנות תחבורה יבשתית;

(6) חובת יידוע של הנוסעים בתחבורה יבשתית בדבר ההוראות שניתנו לפי דין לשם הגנה מפני נגיף הקורונה, הנוגעות לשהותם בתחבורה היבשתית או בתחנת תחבורה יבשתית, שתחול על הגורם אחראי על המקום;

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 12 המוצע רשאית הממשלה להטיל הגבלות על הפעלת התחבורה היבשתית, ובכלל זה הגבלות על הפעלת תחנות תחבורה יבשתית והגבלות לעניין הנוסעים בתחבורה יבשתית. תחבורה יבשתית מוגדרת בסעיף 1 באופן רחב, כך שהיא כוללת תחבורה ציבורית ובכלל זה אוטובוסים ציבוריים הפועלים בקווי שירות, רכבות ומוניות וכן כוללת הסעות מיוחדות, למשל הסעות עובדים או הסעות ילדים לבתי הספר או למוסדות אחרים. הסמכות לפי הסעיף המוצע כוללת הטלת הגבלות, בין השאר, לעניין מספר הנוסעים, מועדי ההפעלה של קווי תחבורה ציבורית, שמירת מרחק והפרדה בין הנוסעים בתחבורה היבשתית, לרבות הגבלות על התקהלות, הגבלות לעניין אופן מכירת הכרטיסים

או מסגרות רווחה או קיום פעילויות שהפעלתן בעת משבר רפואי חיונית ונדרשת, בשים לב לצרכים של מקבלי השירות השונים ומתוך שקילת שיקולי בריאות הציבור ובריאות הנוסעים במקום, כמפורט בסעיף קטן (ב) המוצע.

סעיף 12 מוצע לקבוע כי הממשלה, מכוח הסמכות המוקנית לה בסעיף 4 המוצע ובהתאם לתנאים הקבועים בו, תהיה רשאית להתקין תקנות להגבלת הפעילות בתחום התחבורה – התחבורה היבשתית, התחבורה האווירית והתחבורה הימית. יובהר כי הסמכות לקבוע הגבלות בנוגע לשימוש ברכב שאינו תחבורה יבשתית מוקנית לממשלה בסעיף 6 לחוק המוצע.

(7) מסירת דיווח או הצהרה מאת הגורם האחראי על המקום לגורם שייקבע בתקנות, על ביצוע הוראות שנקבעו לפי סעיף זה;

(8) אחריות הגורם האחראי על המקום לקיום ההוראות שנקבעו לפי סעיף זה;

(9) (א) הגבלות על הפעלת כלי טיס, שדות תעופה ומנחתים, לעניין השוהים בהם, לרבות נוסעים ואנשי צוות, וכן לעניין כניסת כלי טיס זרים לשטח ישראל, לרבות לגבי העניינים האמורים בפסקאות (2) עד (8). בשינויים המחויבים, וכן בעניינים כמפורט להלן:

(1) הגבלה על חלוקה או מכירה של מזון או של מוצרים לא חיוניים בכלי טיס;

(2) חובת נוסע למסור מידע שיאפשר יצירת קשר עמו במקרה שמתעורר חשש להדבקה בנגיף הקורונה;

(3) חובת יידוע של הנוסעים בטיסה בין-לאומית בדבר אמצעים להבטחת בריאות הציבור החלים במדינת היעד ומסירת מידע הנוגע לפעולות הנדרשות מנוסע או המומלצות לו לשם צמצום הסיכון להידבקות בנגיף הקורונה.

(ב) בפסקה זו, "איש צוות", "כלי טיס" ו"שדה תעופה" – כהגדרתם בחוק הטיס, התשע"א–2011²¹;

(10) הגבלות לעניין הפעלת כלי שיט, נמלים ומעגנות, לעניין השוהים בהם, לרבות נוסעים ואנשי צוות, וכן לעניין כניסת כלי שיט לשטח ישראל, לרבות לגבי העניינים האמורים בפסקאות (2) עד (8). בשינויים המחויבים; לעניין זה – "כלי שיט" – כהגדרתו בחוק הספנות (כלי שיט), התש"ך–1960²²;

"נמל" ו"מעגנה" – כהגדרתם לפי פקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א–1971²³; "צוות" – כהגדרתו בחוק הספנות (ימאים), התשל"ג–1973²⁴.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(9) ו-(10) ייקבעו בהתחשב בזכותו של אזרחי ישראל להיכנס לישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

בתחום התחבורה היבשתית, וכן במסירת דיווח או הצהרה לרשות המוסמכת, על ביצוע התקנות שנקבעו. כמו כן יהיה ניתן להטיל אחריות על גורמים אלה לקיום התקנות שנקבעו לפי הסעיף המוצע. לרבות באמצעות קביעת נהלים ליישום התקנות והדרכת המועסקים מטעמם לגבי תפקידיהם ואחריותם לפי התקנות.

עוד מוצע לקבוע כי הסמכויות המנויות בסעיף המוצע לגבי תחבורה יבשתית, יחולו לגבי תחבורה אווירית וימית בשינויים המחויבים, ונוסף על כך תהיה נתונה סמכות לקבוע הגבלות לעניין כניסת כלי טיס זרים או כלי שיט. בשל זכות היסוד של כל אזרחי ישראל להיכנס לישראל, מודגש בסעיף כי הגבלות לעניין תחבורה אווירית וימית ייקבעו בהתחשב בזכות זו. לעניין הפעלת כלי טיס, מוצע

והתשלום בעד הנסיעה וכן קביעת תנאים להבטחת היגיינה והגנה מפני הדבקה בנגיף הקורונה.

נוסף על הסמכויות כאמור לעיל, מוקנה הסעיף המוצע לממשלה סמכות להתקין תקנות בנושא בדיקת תסמינים למחלה, בבדיקה לא פולשנית, וכן תשאול בקשר לסיכויי ההדבקה או מתן הצהרת בריאות, וסמכות להגביל כניסה של אדם לתחבורה יבשתית ולתחנות תחבורה יבשתית הנמצאות במבנה או במתחם סגור, ובכלל זה נוסעים ועובדים, על סמך בדיקה, תשאול או קבלת הצהרה כאמור.

נוסף על כך, מוצע לאפשר לממשלה, בתקנות לפי הסעיף המוצע, להטיל על הגורמים האחראים על הפעלת התחבורה היבשתית או תחנות התחבורה היבשתית חובה ליידיע את הציבור בקשר להגבלות השימוש שנקבעו

²¹ ס"ח התשע"א, עמ' 850.

²² ס"ח התש"ך, עמ' 70.

²³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443.

²⁴ ס"ח התשל"ג, עמ' 329.

סימן ג': אזור מוגבל

13. (א) שוכנעה ועדת השרים, בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, כי בשל התפשטות נגיף הקורונה בהיקף נרחב באזור מסוים בישראל יש הכרח להגביל את הכניסה אליו או את היציאה ממנו, להגביל את היציאה ממקום המגורים של המתגוררים דרך קבע באזור כאמור או להגביל פעילות או התקהלות בתוך אותו אזור, כדי למנוע את המשך התפשטות הנגיף בתוך האזור או מחוצה לו, רשאית היא, לאחר שהתייעצה, ככל האפשר, בנסיבות העניין, עם ראשי הרשויות המקומיות שבאזור המוגבל, להכריז על האזור כאזור מוגבל.
- (ב) בהכרזה על אזור מוגבל תקבע ועדת השרים את ההגבלות מבין ההגבלות המנויות בסעיפים 15 עד 19 או מבין ההגבלות שקבעה הממשלה לעניין אזור מוגבל בתקנות כאמור בסעיף 20, שיחולו באזור המוגבל, ורשאית היא לקבוע הקלות לאותן הגבלות, והכול אם שוכנעה כאמור בסעיף קטן (א) כי יש הכרח בהגבלות האמורות, ובלבד שלא יוחלו ההגבלות שבסעיף 15 אלא אם כן הונחה דעתה של ועדת השרים כי בתקופת תוקפה של ההכרזה תתקיים אספקה נאותה של מוצרים ושירותים חיוניים בתוך האזור; קביעת ההגבלות שיחולו והקלות להן תיעשה בהתחשב, בין השאר, בנסיבות הייחודיות החלות באזור המוגבל, במאפייני התחלואה בו, ביכולת האכיפה, ובמאפייני האוכלוסייה והרשות המקומית באזור זה.
- (ג) הכריזה ועדת השרים על אזור מוגבל, תודיע על כך מיד לממשלה ולראשי הרשויות המקומיות שבאזור המוגבל; ההכרזה תונח על שולחן הוועדה בסמוך ככל האפשר לאחר נתינתה.

דברי הסבר

בשל רמת התחלואה הגבוהה בו וסכנת ההתפשטות של המחלה מעבר לאזור זה, אם לא יוחלו אותן הגבלות.

ההגבלות העשויות לחול לעניין אזור מוגבל מעוגנות בחוק המוצע עצמו, בסעיפים 15 עד 19, שכן מדובר בהגבלות קבועות וידועות מראש, על יסוד ניסיון החודשיים האחרונים. בסעיפים האמורים כלולות הגבלות על יציאה מהאזור המוגבל וכניסה אליו, כאשר הכניסה אל האזור או היציאה ממנו יותרו רק לרשימה של מטרות הקבועות בסעיף, וכן הגבלות על המטרות שבשלהן ניתן לצאת מהבית ולנוע במרחב הציבורי בתוך האזור המוגבל. כמו כן מעוגנות בסעיפים אלה הגבלות על פעילות של מסחה, בילוי או פנאי ושל מוסדות המקיימים פעילות חינוך וכן איסור התקהלות.

בשים לב לפגיעה הקשה בזכויות של המתגוררים באזור המוגבל, מוצעים הסדרים שונים להבטחת מידתיות הפעלה של כלי חריג זה. ראשית, על ועדת השרים להתייעץ, ככל האפשר בנסיבות העניין, עם ראשי הרשויות המקומיות הרלוונטיים כתנאי להכרזה. שנית, על ועדת השרים לקבוע, במסגרת ההכרזה, מהן ההגבלות מבין ההגבלות כאמור בסעיפים 15 עד 20, שיחולו על אותו אזור ספציפי, בתנאי ששוכנעה שיש הכרח בכל אחת מהן. כמו כן, ועדת השרים תוכל להטיל מגבלות כאמור בסעיף 15,

כי יהיה ניתן לקבוע בתקנות הגבלות נוספות, ובין השאר הגבלות על מכירה או חלוקה של מוצרים לא חיוניים בכלי הטיס, אופן הטיפול במקרה שבו נוסע בכלי הטיס מפתח תסמינים של נגיף הקורונה, חובת יידוע הנוסעים בדבר כללי בריאות הציבור החלים בכניסה למדינת היעד, וחובת הנוסע למסור מידע שיאפשר ליצור עמו קשר במדינת היעד. זאת, על רקע השיח הבין-לאומי המתקיים בימים אלה לקביעת תנאים להחזרת התיירות הבין-לאומית והפעלה סדירה של טיסות. הטלת מגבלות מסוימות על הטיסות, הנוסעים ושדות התעופה, יאפשרו, ככל הנראה, כניסה של תיירים ממדינות שונות וכן טיסה של ישראלים בלא צורך בקיום חובת בידוד עם חזרתם ארצה.

יובהר, כי נוסף על הסמכויות המוקנות לממשלה בתחום התחבורה בסעיף 12 המוצע, עשויות לחול בתחום זה גם הגבלות שנקבעו מכוח סעיפים אחרים בחוק המוצע, למשל לעניין מקומות עבודה או מקומות פתוחים לציבור ככל שהדבר מתאים בנסיבות העניין.

סעיפים מוצע לעגן בחקיקה ראשית את עיקרי ההסדר 13 עד 22 המעוגן כיום בתקנות אזור מוגבל. ההסדר המוצע מסמיך ועדת שרים שתמונה על ידי הממשלה להכריז על אזור בישראל כ"אזור מוגבל", כלומר אזור שבו יחולו מגבלות מחמירות יותר מאשר בשאר חלקי המדינה,

(ד) הכרזה על אזור מוגבל תפורסם ברשומות ותיכנס לתוקף עם פרסומה או במועד מאוחר יותר שייקבע בהכרזה, ואולם רשאית ועדת השרים, בהתקיים נסיבות דחופות ומיוחדות המצדיקות זאת, להורות כי ההכרזה תיכנס לתקופה באופן מיידי, ובלבד שתפורסם ברשומות בסמוך ככל האפשר לאחר נתינתה.

(ה) הכרזה על אזור מוגבל תעמוד בתוקפה לתקופה שתיקבע בה ושלא תעלה על 7 ימים, ורשאית ועדת השרים –

(1) להאריך את תוקפה לתקופות נוספות שלא יעלו על 5 ימים כל אחת, ובלבד שתקופת ההכרזה הכוללת לא תעלה על 21 ימים;

(2) באישור הוועדה – להאריך את תוקפה לתקופות נוספות שלא יעלו על 14 ימים כל אחת;

והכול ובלבד שתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף קטן זה תסתיים לא יאוחר מתום תקופת תוקפה של ההכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה.

14. ביטול הכרזה על אזור מוגבל

(א) הממשלה, ועדת השרים או הוועדה, רשאיות לבטל את ההכרזה על אזור מוגבל. (ב) חדלו להתקיים הנסיבות המצדיקות את ההכרזה על אזור מוגבל, תבטל ועדת השרים את ההכרזה.

(ג) ביטול ההכרזה על אזור מוגבל יפורסם ברשומות וייכנס לתוקף עם פרסומו.

15. הגבלות לעניין כניסה לאזור מוגבל ויציאה ממנו

(א) ועדת השרים רשאית לקבוע, מכוח סמכותה לפי סעיף 13(ב), כי אדם המתגורר דרך קבע באזור מוגבל לא יצא מהאזור המוגבל, ובלבד שלא תוגבל היציאה לפעולות או למטרות כמפורט להלן:

(1) קבלת טיפול רפואי חיוני שלא ניתן לקבלו באזור המוגבל;

(2) הליך משפטי שאותו אדם הוא צד לו או חייב להיות נוכח בו;

(3) יציאה במסגרת תפקיד של שוטר, חייל, סוהר, עובד הרשות הארצית לכבאות והצלה או איש צוות רפואי; לעניין זה, "איש צוות רפואי" – רופא, אח, כוח עזר, פלבוטומיסט, פרמדיק או חובש;

(4) הלווייה של קרוב משפחה מדרגה ראשונה;

(5) העברה של קטין שהוריו חיים בנפרד אל ההורה המתגורר מחוץ לאזור המוגבל;

(6) צורך חיוני אחר, לרבות יציאה של עובד חיוני לצורכי עבודתו, באישור גורם ממשלתי שהממשלה הסמיכה לעניין זה, שיינתן לפי נוהל שפורסם לציבור;

(7) פעולה או מטרה אחרת שקבעה הממשלה בתקנות.

(ב) ועדת השרים רשאית לקבוע, מכוח סמכותה לפי סעיף 13(ב), כי אדם לא ייכנס לאזור מוגבל, ובלבד שלא תוגבל הכניסה של מי מהמפורטים להלן או למטרות כמפורט להלן:

(1) אדם המתגורר דרך קבע באזור המוגבל;

(2) גוף הצלה הפועל במסגרת תפקידיו וסמכויותיו לפי כל דין, וכן משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר, צבא-הגנה לישראל ושירות ההתגוננות האזרחית, ובלבד שכניסת צבא-הגנה לישראל ושירות ההתגוננות האזרחית תהיה רק לצורך מתן סיוע אזרחי, פעילות מבצעית או התגוננות אזרחית בשעת התקפה ובעת מצב מיוחד בעורף לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951²⁵;

²⁵ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

- (3) איש צוות רפואי כהגדרתו בסעיף 15(א)(3) וכן וטרינר, לצורך ביצוע תפקידם;
- (4) עובד סוציאלי, לצורך ביצוע תפקידו;
- (5) עובד רווחה במחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית הנוגעת לעניין שהוגדר כחיוני על ידה או עובד רווחה שקיבל אישור ממשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, לצורך ביצוע תפקידם;
- (6) עיתונאי או עובד מקצועות התקשורת, לצורך ביצוע תפקידם;
- (7) אספקה של מוצרים ושירותים חיוניים, לרבות שירותי חשמל, מים, תקשורת ואיסוף פסולת;
- (8) העברה של קטין שהוריו חיים בנפרד על ידי אחד מהוריו לביתו של ההורה השני;
- (9) צורך חיוני אחר, לרבות כניסה של עובד חיוני לצרכי עבודתו, באישור גורם ממשלתי שהממשלה הסמיכה לעניין זה, שיינתן לפי נוהל שפורסם לציבור;
- (10) גורם או מטרה אחרים שקבעה הממשלה בתקנות.

16. (א) ועדת השרים רשאית לקבוע, מכוח סמכותה לפי סעיף 13(ב), כי אדם המתגורר דרך קבע באזור מוגבל לא יצא ממקום מגוריו באזור המוגבל, למקום אחר באזור המוגבל, ובלבד שלא תוגבל היציאה לפעולות או למטרות המפורטות להלן:

הגבלות לעניין יציאה למרחב הציבורי באזור מוגבל

- (1) הגעה של עובד למקום עבודתו וחזרה ממנו, ובלבד שאין מניעה לעובד לעבוד באותו מקום עבודה לפי כל דין;
- (2) הצטיידות במזון, בתרופות ובמוצרים חיוניים וקבלת שירותים חיוניים;
- (3) קבלת טיפול רפואי;
- (4) תרומת דם;
- (5) השתתפות בהפגנה;
- (6) הגעה להליך משפטי שאותו אדם הוא צד לו או שנדרש להשתתף בו;
- (7) הגעה למשכן הכנסת;
- (8) טיפול במסגרת רווחה;
- (9) פעילות ספורט של יחיד או עם אנשים הגרים עמו באותו מקום מגורים, למרחק של עד 500 מטרים ממקום המגורים;
- (10) יציאה ממקום מגורים, של יחיד או של אנשים הגרים באותו מקום מגורים, לזמן קצר ולמרחק של עד 100 מטרים ממקום המגורים;
- (11) טבילת אישה במקווה טהרה;
- (12) השתתפות בהלוויה או בברית מילה;
- (13) סיוע רפואי לאדם אחר או סיוע לאדם שיש לו קושי או מצוקה הדורשים סיוע;
- (14) העברה של קטין, שהוריו חיים בנפרד, על ידי אחד מהוריו, לביתו של ההורה השני;

- (15) העברה של קטין שההורה האחראי עליו נדרש לצאת לצורך חיוני שקבעה הממשלה בתקנות, ואין במקום המגורים אחראי שניתן להשאיר את הקטין בהשגחתו;
- (16) יציאה ממקום המגורים לצורך יציאה מהאזור המוגבל המותרת לפי סעיף 15(א);
- (17) פעילות או מטרה אחרת שקבעה הממשלה בתקנות.

17. ועדת השרים רשאית לקבוע, מכוח סמכותה לפי סעיף 13(ב), כי אדם לא יפתח באזור המוגבל מקום כמפורט בתוספת, לציבור לרבות בבית מגורים; אין בהוראות סעיף זה כדי לאסור על שירות משלוחים, ובלבד שבשירות משלוחים למקום מגורים, יונח המשלוח בסמוך לפתח בית המגורים, מחוצה לו.
18. ועדת השרים רשאית לקבוע, מכוח סמכותה לפי סעיף 13(ב), כי לא תתקיים פעילות של מוסדות המקיימים פעילות חינוך הגבלת פעילות של מוסדות המקיימים פעילות חינוך
19. ועדת השרים רשאית לקבוע, מכוח סמכותה לפי סעיף 13(ב), כי אין לקיים התקהלות במבנה או בשטח פתוח שבאזור מוגבל; לעניין זה, "התקהלות" – שהייה בסמיכות של שני אנשים או יותר, למעט אנשים הגרים באותו מקום.
20. אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מסמכות הממשלה לפי סעיף 4, להתקין בתקנות כאמור בסעיפים 6 עד 12 הוראות ייחודיות לאזור מוגבל בכפוף להוראות סימן זה; ועדת השרים רשאית לקבוע, מכוח סמכותה לפי סעיף 13(ב) אילו מההגבלות שנקבעו כאמור יחולו באזור המוגבל שעליו הכריזה.
21. הכריזה ועדת השרים על אזור מוגבל, תפרסם את עיקרי ההכרזה וההגבלות שיחולו לגבי האזור המוגבל לידיעת השוהים באותו אזור, באופן בהיר ונגיש לקבוצות השונות באוכלוסייה באותו אזור; פרסום כאמור יכול שיהיה בעיתונים, בערוצי תקשורת, במרשתת (אינטרנט), במודעות מודפסות על שלטי חוצות או בכל דרך יעילה אחרת שתמצא לנכון בנסיבות העניין.
22. על החלטה פרטנית לפי סימן זה ניתן להגיש השגה בהתאם לתקנות שתקבע הממשלה. השגה

ד ב ר י ה ס ב ר

הגבלות ייחודיות שיחולו על אזורים מוגבלים, אך סמכות זו כפופה להוראות המופיעות בחוק המוצע לעניין אזור מוגבל. קרי, הממשלה לא תוכל להתגבר על ההוראות הקבועות כבר במפורש בסעיפים 15 עד 19, למשל בצמצום העילות המאפשרות יציאה מהאזור המוגבל. ועדת השרים תהיה מוסמכת, מכוח סעיף 13(ב) המוצע, להחליט אילו מההגבלות שנקבעו בידי הממשלה בתקנות כאמור יחולו באזור המוכרז שעליו הכריזה, ותהיה רשאית לקבוע ההכרזה הקלות לאותן הגבלות.

בדומה לתוקף התקנות בהתאם לסעיף 4, גם תוקפה של ההכרזה על אזור מוגבל יפקע עם פקיעת ההכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה לפי סעיף 2 לחוק המוצע. כמו כן, על ועדת השרים לבטל את ההכרזה אם חדלו להתקיים הנסיבות המצדיקות אותה. נוסף על כך, לוועדת השרים, לממשלה ולוועדה בכנסת נתונה הסמכות לבטל בכל עת את ההכרזה. ההכרזה תפורסם ברשומות וכן במגוון אמצעי תקשורת כדי להבטיח את יידוע הציבור בהיקף הרחב ביותר האפשרי בנסיבות העניין.

בעניין מניעת יציאה מהאזור, רק אחרי שתבדוק שתקיים אספקה מספקת של מצרכים ושירותים חיוניים בתוך האזור, זאת, מפני שתושבי האזור יהיו מנועים מלצאת ממנו כדי לרכוש את אותם מוצרים ולקבל שירותים חיוניים. נוסף על כך, מוצע לקבוע תקופת תוקפה של הכרזה על אזור מוגבל לא תעלה על 7 ימים, וכל הארכה שלה תהיה לתקופה שלא תעלה על 5 ימים נוספים, עד ל-21 ימים בסך הכול. אם תידרש הארכה נוספת מעבר ל-21 ימים, תוכל ועדת השרים לעשות זאת רק באישור הוועדה, לתקופות שלא יעלו על 14 ימים כל אחת. עוד מוצע לאפשר לוועדת השרים לקבוע הקלות להגבלות שהחילה באזור המוגבל, זאת, נוסף על סמכותה של הממשלה לקבוע בתקנות הקלות, למשל לעניין מטרות נוספות ליציאה או לכניסה המותרות באזור אליו וממנו, ולאפשרות לקבל אישור פרטי יציאה מהאזור המוגבל או לכניסה אליו, לצורך חיוני.

בסעיף 20 מוצע להבהיר כי סמכותה של הממשלה לקבוע תקנות המגבילות פעילות בהקשרים שונים בהתאם לסעיפים 6 עד 12 לחוק המוצע, מאפשרת לה גם לקבוע

פרק ד': עונשין וסמכויות פיקוח ואכיפה

סימן א': עונשין, פיקוח ואכיפה על תקנות הממשלה

23. על אף הוראות סעיף 2 לחוק העונשין –

(1) על עבירות שקובעת הממשלה בתקנות כאמור בסעיפים 6 עד 12, רשאית היא לקבוע עונש קנס לפי סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, בלבד;

(2) אישור לעבירות ועונשים שקובעת הממשלה בתקנות כאמור בסעיפים 6 עד 12, יינתן בידי הוועדה בהתאם לאמור בסעיף 4(ד); לא אושרו התקנות בידי הוועדה או הכנסת, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 4(ד), תבטל האחריות הפלילית לעשיית העבירות בתקנות האמורות, לפי סעיף 4 לחוק העונשין, אלא אם כן החליטה הוועדה כי העבירות יעמדו בתוקפן, לפי סעיף 6 לחוק העונשין, בתקופה שמיום פרסום התקנות עד לפרסום הודעה ברשומות על פקיעת תוקפן לפי סעיף 4(ד), כולה או חלקה.

24. (א) על אף הוראות סעיף 1 לחוק העבירות המינהליות –

(1) קבעה הממשלה כי הפרת הוראה בתקנות כאמור בסעיפים 6 עד 12 היא עבירה, רשאית היא לקבוע באותן תקנות כי העבירה היא עבירה מינהלית כמשמעותה בחוק העבירות המינהליות;

(2) אישור לקביעת עבירה מינהלית כאמור בפסקה (1) יינתן בידי הוועדה או הכנסת, לפי העניין, בהתאם לאמור בסעיף 4(ד).

(ב) הוראות חוק העבירות המינהליות יחולו על עבירה מינהלית שנקבעה לפי סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) לעבירה מינהלית כאמור ייקבע קנס מינהלי קצוב שלא יעלה על 5000 שקלים חדשים, ולעניין עבירה מינהלית הקבועה בתקנות כאמור בסעיפים 7 ו-8 – קנס מינהלי קצוב שלא יעלה על 500 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם לאמור בסעיף 4(ד) לחוק המוצע, קרי התקנות יונחו על שולחנה של הוועדה בהקדם האפשרי לאחר פרסומן, הוועדה תדון בהן בתוך פרקי הזמן המפורטים בסעיף האמור ותחליט אם לאשרן, כולן או חלקן, ואם הוועדה לא תקבל החלטה בעניין – יובאו התקנות לאישור מליאת הכנסת. ככל שהוועדה או הכנסת לא יראו לנכון לאשר את התקנות או במקרה שבו הכנסת לא תקבל החלטה בעניין בתקופה הקבועה בסעיף, יפקע תוקפן של התקנות. מוצע לקבוע כי עם פקיעת התקנות כאמור תבטל האחריות הפלילית בגין העבירות שנקבעו בתקנות אלה, בהתאם לאמור בסעיף 4 לחוק העונשין. סעיף 4 לחוק העונשין קובע עקרון יסודי בדני עונשין שלפיו ביטול עבירה בחיקוק מפקיע את הפליליות שלה גם במבט לאחור: האחריות הפלילית בגין עבירה זו מתבטלת, יופסקו הליכים שהוחל בהם בגין עבירה זו ולא יהיו בעתיד עוד תוצאות הנובעות מההרשעה באותה עבירה. יחד עם זאת, שמורה לוועדה הסמכות להחליט כי על אף פקיעת תוקפן של התקנות, משמעויותיהן הפליליות יעמדו בתוקף מיום התקנתן עד ליום פרסום הודעה ברשומות על פקיעת תוקפן לפי סעיף 4(ד), או לחלק מתקופה זו, זאת בהתאם לאמור בסעיף 6 לחוק העונשין.

בסעיף 22 מוצע לקבוע כי הממשלה תתקין תקנות לעניין דרכי ההשגה על החלטה פרטנית שתניתן לפי סימן זה. החלטה פרטנית כאמור תוכל להינתן למשל לצורך אישור לצאת מאזור שהוכרז עליו כאזור מוגבל לצורך חיוני, בהתאם לסעיף 15(א)(6) המוצע, או לצורך אישור כניסה לאזור מוגבל לצורך חיוני, לפי סעיף 15(ב)(8) המוצע.

סעיפים מוצע כי ההסמכה לקביעת הגבלות שונות 23 ו-24 בתקנות תאפשר גם קביעת עבירות פליליות שעונשן קנס, כקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין). נוסף על כך מוצע לאפשר לקבוע בתקנות כי העבירה תהווה עבירה מינהלית, כמשמעותה בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985 (להלן – חוק העבירות המינהליות), קרי עבירה שקנס קצוב בצדה.

בשל הנסיבות המיוחדות של מצב החירום והצורך הנובע ממנו לקבוע הגבלות שייכנסו לתוקף באופן מיידי לשם הגנה על בריאות הציבור ומניעת התפשטות המחלה, מוצע באופן חריג לאפשר קביעת עבירות בתקנות בלא אישור מראש של ועדה של הכנסת, בניגוד לאמור בסעיף 2(ב) לחוק העונשין. על פי המוצע, האישור יינתן בידי הוועדה, ואם לא תתקבל החלטה בוועדה – בידי הכנסת,

(2) על אף ההוראות לפי סעיף 35(א) עד (ד) לחוק העבירות המינהליות, המצאה של הודעה על הטלת קנס מינהלי בשל עבירה מינהלית שנקבעה לפי סעיף קטן (א) לגבי עבירה שנקבעה בתקנות כאמור בסעיף 8, יכול שתהיה גם בדרך של מסירה למי שאחראי על הפעילות באותו מקום ובאותה עת כדי שימסור אותה למפעיל המקום; לעניין זה, "מפעיל המקום" – מי שמפעיל את המקום, ואם המקום הוא עסק טעון רישוי לפי סעיף 1 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968²⁶, שנדרש לגבי רישיון או היתר כמשמעותם בסעיף 4 לאותו חוק – בעל הרישיון או בעל ההיתר.

(א) בתקנות כאמור בסעיפים 6 עד 12, רשאית הממשלה לקבוע, על אף הוראות סעיף 5 לחוק העבירות המינהליות, כי הגורם המוסמך להטיל קנס מינהלי שנקבע באותן תקנות ולפקח על ביצוע ההוראות שבשלהן ניתן להטיל קנס כאמור, יהיה אחד או יותר מאלה (בפרק זה – הגורם המוסמך):

הגורם המוסמך לעניין קנס מינהלי

(1) שוטר;

ד ב ר י ה ס ב ר

המרביתים וניתן, כמובן, לקבוע סכום נמוך מהמצוין בהם. סכומים אלה מוצעים נוכח ניסיון העבר בקביעת קנסות בתקנות שעת חירום בענייני הקורונה.

כמו כן, מוצע לאפשר דרך המצאה ייחודית להודעת הקנס, בהטלת קנס מינהלי בעבירות מינהליות מסוימות, השונה מהדרך הקבועה בחוק העבירות המינהליות, שנועדה לאפשר אכיפה אפקטיבית ומהירה של העבירות בכל הנוגע למקומות עבודה ולבתי עסק; זאת, מעבר לדרכי ההמצאות הקיימות לפי סעיף 35 לחוק העבירות המינהליות. מוצע כי לעניין עבירה מינהלית שנקבעה בתקנות לפי סעיף 8 בכל הנוגע להגבלת פעילות בבתי עסק, במקומות עבודה או במקומות הפתוחים לציבור או להגבלת פעילות של מתן שירותים, המצאת הודעה על הטלת קנס תוכל להיות גם בדרך של מסירה לאחראי על המקום באותה עת כדי שימסור אותה למפעיל המקום או לבעל הרישיון או ההיתר לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, לפי העניין. הוראה זו נועדה להקל על האכיפה בשטח של העבירות המינהליות על ידי הגורם המוסמך ולאפשר אכיפה יעילה ומהירה. יודגש כי אין בכך כדי לייתר את החובה לשלוח הודעת קנס גם בדואר רשום.

הוראה דומה נקבעה גם בסעיף 30 המוצע, לעניין עבירה מינהלית של פתיחת מקום באזור מוגבל, לציבור בניגוד להוראות סעיף 17 המוצע, כפי שהוחלו בהכרזה על האזור המוגבל לפי סעיף 13(ב).

סעיף 25 לסעיף קטן (א)

דרך המלך לעיגון סמכויות פיקוח ואכיפה בחקיקה היא להתאים את הסמכות המוענקת להוראה או לסעיף עונשין מסוים. עם זאת, נוכח הצורך בגמישות ומתן מענה למציאות המשתנה במהירות, כדי להתמודדות בצורה יעילה עם סכנת ההתפשטות של נגיף הקורונה, החוק המוצע מגדיר את המסגרת לקביעת הוראות שונות, אשר ייקבעו בתקנות. גם מרבית סעיפי העונשין ייקבעו בתקנות. לפיכך, מוצע לעגן בחקיקה ראשית "ערכה" של סמכויות למטרות פיקוח על הוראות התקנות השונות שייקבעו

סעיף 2(ב) לחוק העונשין נועד לאפשר ביקורת פרלמנטרית על קביעת עבירות ועונשים בחקיקת משנה, נוכח פוטנציאל הפגיעה המשמעותי שלהם בזכויות יסוד של אדם, כגון הזכות לחירות וחכות הקניין. אישור ועדה מוועדות הכנסת מאפשר דיון ציבורי בצורך בקביעת העבירות, בין השאר בשל שוויון הדין הפלילי וכן במדרג הראוי שלהן, וזאת ביחס לפגיעה בערכים המוגנים כתוצאה מההתנהגות שאותה מבקשים לאסור. עם זאת, במצב החירום שנוצר בישראל עקב התפשטות נגיף הקורונה, נוצר צורך מיוחד לקבוע מגבלות מיידיות כמענה להתפשטות המחלה, לעתים בן-לילה. מצב דברים זה אינו מאפשר לקיים דיון בוועדה מוועדות הכנסת כמקובל לפני אישור התקנות. אשר על כן מוצע איוון מסוים בין הצורך הדחוף והמידי בהטלת מגבלות אכיפות לבין הדרישה בחקיקה להעבירן בכור ההיתוך של הדיון הפרלמנטרי. איוון זה בא לידי ביטוי בשני תנאים מרכזיים להתקנת התקנות לפי החוק המוצע: ראשית, העונש בצד העבירות מוגבל לעונש קנס בלבד ולא כולל רכיב של עונש מאסר; שנית, הביקורת הפרלמנטרית מושעת לתקופה קצרה ומוגבלת, עקב האמור בסעיף 4(ד). תנאים אלה מבטיחים דיון ציבורי בעבירות שייקבעו וביקורת הרשות המחוקקת.

גם לעניין אישור קביעה של עבירה כעבירה מינהלית מוצע לקבוע כי על אף הוראות סעיף 1 לחוק העבירות המינהליות, האישור יינתן בידי הוועדה או הכנסת בהתאם לאמור בסעיף 4(ד).

נוסף על כך, מוצע להגביל את סכום הקנס הקצוב שאותו ניתן להטיל במסגרת אכיפת עבירה כעבירה מינהלית. מוצע כי קנס קצוב בנוגע למגבלות החלות על הציבור בכללותו, כגון הגבלה על התנהגות במרחב הפרטי או הציבורי, יהיה מוגבל לסכום מרבי של 500 שקלים חדשים, ואילו קנס קצוב בנוגע למגבלות הקשורות לתחומים אחרים, החלות במרבית המקרים על גופים שאינם אנשים פרטיים, כגון בתי עסק או מקומות עבודה, הסכום המרבי יעמוד על 5,000 שקלים חדשים. יודגש כי סכומים אלה הם הסכומים

²⁶ ק"ת התשכ"ח, עמ' 204.

- (2) מפקח שהוא עובד המדינה שנתונות לו סמכויות פיקוח לפי כל דין, וכן פקח שמונה על ידי מנהל רשות הטבע והגנים הלאומיים לפי סעיף 58 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998²⁷;
- (3) עובד רשות מקומית שהוסמך עד יום ט"ו בסיוון התש"ף (7 ביוני 2020) לפי סעיף 5(ב) לחוק העבירות המינהליות;
- (4) פקח עירוני, לרבות פקח מסייע, שהוסמכו לפי חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011²⁸;
- (5) עובד רשות מקומית שהוסמך לפי סעיף 28(א)(2) או (ב)(1) לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968²⁹;
- (6) עובד רשות מקומית שהוסמך לפי סעיף 3(א) לחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008³⁰.
- (ב) לא תקבע הממשלה גורם מוסמך כאמור בפסקאות (2) עד (6) של סעיף קטן (א), אלא לאחר שהשתכנעה, לגבי כל גורם שתקבע כאמור, כי יש צורך בהסמכתו לשם מניעת התפשטות נגיף הקורונה, בשים לב למאפייני העבירות המינהליות שאותו גורם יהיה מוסמך לאכוף ולמאפייני הגורם המוסמך; קבעה הממשלה כמה גורמים מוסמכים, תקבע גם את גורם הפיקוח העיקרי.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

נוכח תפקידה של המשטרה בגילוי עבירות ומניעתן ובהיותה גוף האכיפה הלאומי של מדינת ישראל, מוצע לקבוע כי ברירת המחדל לפיקוח על יישום הוראות החוק המוצע והתקנות שלפיו ולאכיפתן היא בידי שוטר. עם זאת, וכפי שהתברר במהלך תקופת תוקפן של תקנות שעת החירום השונות, נוכח ריבוי המשימות הקשורות למצב החירום בשל נגיף הקורונה, פיקוח ואכיפה באופן בלעדי על ידי משטרת ישראל אינו ישים ואף עלול לפגוע ביכולתה של המשטרה לתת מענה למשימות השוטפות שתחת אחריותה. לפיכך, מוצע כי בטרם תקבע הממשלה גורם מוסמך שאינו שוטר, עליה להשתכנע כי יש צורך בהסמכתו לשם מניעת התפשטות נגיף הקורונה, בשים לב למאפייני העבירה המינהלית ולמאפייני הגורם המוסמך שאינו שוטר. נוסף על כך, מוצע לקבוע כי אם יוסמכו כמה גורמים לגבי עבירה כלשהי, תקבע הממשלה מי מהגורמים הוא גורם הפיקוח והאכיפה העיקרי.

כעבירות מינהליות ועל אכיפתן, כמפורט בסעיף 26 המוצע, ולאפשר לקבוע בתקנות מי יהיה הגורם המוסמך שיפקח על יישומן ואיכוף אותן.

בסעיף 25 מוצע לקבוע מי יהיו הגורמים שניתן להסמיך אותם לאכוף את המגבלות שיוטלו בתקנות הממשלה לפי סימן ב' לפרק ג' המוצע. הגורמים המוצעים בסעיף זה הוסמכו לפקח על יישום ההוראות שנקבעו כעבירות מינהליות בתקנות שעת החירום בעניין נגיף הקורונה שהחוק המוצע בא להחליף ולהטיל קנסות מינהליים על המפרים אותן. יובהר כי מוצע להגביל את הסמכתם של הפקחים שהוסמכו לפי חוק העבירות המינהליות, לאלה שהוסמכו כאמור עד יום ט"ו בסיוון התש"ף (7 ביוני 2020). זאת, מאחר שהתברר כי הכשרת פקחים אלה אינה מספקת לעניין הפעלת הסמכויות שניתנו להם לפי החוק המוצע. בצד זאת, נוכח הצורך של הרשויות המקומיות במספר רב של פקחים והעובדה כי כבר הוכשרו פקחים חדשים לפי חוק העבירות המינהליות במטרה לאכוף עבירות מינהליות לפי תקנות שעת החירום שהותקנו לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה, לא נמצא לנכון לבטל את הסמכתם לאכיפת החוק המוצע ותקנותיו.

²⁷ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

²⁸ ס"ח התשע"א, עמ' 1057.

²⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

³⁰ ס"ח התשס"ח, עמ' 534.

(ג) קבעה הממשלה גורם מוסמך כאמור בפסקאות (2) עד (6) של סעיף קטן (א), תקבע כי גורם ממשלתי יהיה אחראי על הנחיית הגורם שהוסמך; הנחיות של גורם ממשלתי כאמור ייקבעו בתוך 72 שעות ממועד פרסום קביעה כאמור בתקנות או ממועד פרסום תיקון לתקנות שבו קביעה כאמור, בהתחשב, בין השאר, בצורך באכיפה ארצית לפי אמות מידה שוויוניות וכן בהתחשב בצורך לקבוע תנאים לאכיפה כלפי אוכלוסיות מיוחדות, ובכלל זה אנשים עם מוגבלויות וקטינים.

26. סמכויות הגורם המוסמך קבעה הממשלה גורם מוסמך לפי סעיף 25, יהיו נתונות לו הסמכויות כמפורט להלן, לצורך הטלת קנס מינהלי ופיקוח על ביצוע ההוראות שבשלהן ניתן להטיל קנס כאמור:

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוען של ההוראות שבתחום סמכותו של הגורם המוסמך;

(3) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה שהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

27. סמכויות שוטר בתקנות כאמור בסעיפים 6 עד 9 ו-12, למעט לענין מקומות עבודה שאינם בית עסק או מקום הפתוח לציבור, רשאית הממשלה לקבוע כי יהיו נתונות לשוטר, לשם אכיפת ההוראות הקבועות בהן, סמכויות אלה:

(1) להורות לכל אדם לפעול בהתאם לתקנות או להפסיק פעילות בניגוד להן;

(2) למנוע כניסת אדם למקום אם יש בכך הפרה של התקנות;

(3) להורות על התפזרות של התקהלות או של אירוע כאמור בסעיף 9, הנעשים בניגוד לאמור בתקנות; סירב אדם להוראת שוטר על התפזרות כאמור, רשאי שוטר לעשות שימוש בכוח סביר לשם פיזור ההתקהלות או האירוע.

ד ב ר י ה ס ב ר

ידיעות ומסמכים; סמכות להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה שהוא נייח, ולמעט למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט. סמכויות אלה ניתן להעניק לכל אחד מהגורמים המוסמכים המפורטים בסעיף 25(א) המוצע.

סעיף 27 מוצע לקבוע כי כל אימת שתקבע הממשלה תקנות לפי סעיפים 6 עד 9 ו-12 לחוק המוצע היא תהיה רשאית לקבוע כי יינתנו לשוטר הסמכויות הנדרשות לצורך אכיפת הוראות בעניינים שרשאית הממשלה להסדיר בסעיפים האמורים, פרט למקומות עבודה שאינם בית עסק או מקום הפתוח לציבור, כמפורט להלן: להורות לכל אדם לפעול בהתאם להוראות שבתקנות וכן להורות על הפסקת פעילות המנוגדת לאמור בתקנות; למנוע כניסת אדם למקום אם יש בכניסתו של האדם כדי להפר את האמור בתקנות; להורות על התפזרות של התקהלות או של אירוע כאמור בסעיף 9, הנעשים בניגוד להוראות התקנות וכן להשתמש לשם כך בכוח סביר אם סירב אדם להיענות להוראה.

לסעיף קטן (ג)

נוכח השונות הקיימת בין הגורמים המוסמכים ובהעדר זיקה של הגורמים לגורם אכיפה מרכזי אחד, מוצע לקבוע כי אם הפיקוח והאכיפה יבוצעו על ידי גורם מוסמך שאינו שוטר, תקבע הממשלה גורם ממשלתי שיהיה אחראי על הנחיית הגורם שהוסמך. תכליתן של הנחיות אלה היא להבטיח אכיפה כלל ארצית על פי אמות מידה שוויוניות, סבירות ומידתיות. ההנחיות מכוח הסעיף הקטן המוצע ייקבעו בהתחשב, בין השאר, בצורך לקבוע תנאים לאכיפה כלפי אוכלוסיות מיוחדות כגון אנשים עם מוגבלויות וקטינים. הנחיות כאמור ייכנסו לתוקפן בתוך 72 שעות ממועד פרסום תקנות שיקבעו כי גורם מוסמך שאינו שוטר יפקח על יישום הוראה מסוימת ויהיה מוסמך להטיל קנס מינהלי על הפרתה, או ממועד פרסום תיקון לתקנות שבו קביעה כאמור.

סעיף 26 מוצע לקבוע את הסמכויות הנתונות לגורם המוסמך לצורך פיקוח על יישום הוראות שהן עבירות מינהליות ולצורך הטלת קנס מינהלי מכוחן, שיהיו כמפורט להלן: סמכות לדרוש הזדהות; סמכות לדרוש

28. קבעה הממשלה בתקנות כאמור בסעיפים 6 או 7 הגבלות שלצורך אכיפתן אין די בסמכויות האכיפה לפי סימן זה לשם השגת המטרות הקבועות בסעיף 4, ויש צורך חיוני בהקניית סמכויות אכיפה נוספות כמפורט להלן, רשאית היא לקבוע באותן תקנות כי יהיו נתונות לשוטר גם הסמכויות כמפורט להלן, כולן או חלקן, כפי שתקבע, והכול רק לתקופה ובמידה הדרושות לצורך השגת המטרות הקבועות בסעיף 4:

- (1) למנוע כניסה של אדם או כלי תחבורה למקום מסוים שייקבע בתקנות (בסעיף זה – מקום מוגדר), אם שהייתו בהם היא בניגוד לתקנות;
- (2) להוציא ממקום מוגדר אדם, כלי תחבורה או חפץ המשמש לשהייה באותו מקום, הנמצא בו בניגוד לתקנות;
- (3) למנוע יציאה של אדם או כלי תחבורה ממקום מוגדר;
- (4) לדרוש מכל אדם להזדהות לפניו ולמסור לו כל ידיעה או מסמך וכן לעכב אדם או כלי תחבורה לשם כך;
- (5) להורות לאדם לבצע פעולה אחרת הנדרשת לצורך עמידה בהוראות התקנות;
- (6) להשתמש בכוח סביר לשם מילוי דרישה או הוראה שנתן השוטר לפי פסקאות (1) עד (5), אם סירב אדם לאותה דרישה או הוראה;
- (7) להורות לרשות מקומית לפעול במסגרת תפקידיה וסמכויותיה לעניין הסדרי תנועה ברשות המקומית, ובלבד שקיבל אישור קצין משטרה לעניין זה.

סימן ב': עונשין, פיקוח ואכיפה באזור המוגבל

29. מי שעשה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין; עונשין

- (1) יצא ממקום מגוריו באזור מוגבל בניגוד להגבלות הקבועות בסעיף 16 כפי שהוחלו בהכרזה על האזור המוגבל לפי סעיף 13(ב);

ד ב ר י ה ס ב ר

הנמצא בו בניגוד לתקנות; למנוע יציאה של אדם או כלי תחבורה ממקום מוגדר; לדרוש הזדהות ומסירת ידיעות ומסמכים, לרבות האפשרות לעכב אדם או רכב למטרה זו. מאחר שיש קושי לצפות מראש את מלוא המגבלות שיהיה צורך להטיל ואת הסמכויות שידרשו לשם אכיפתן, מוצע לעגן סעיף סל שיאפשר להסמיך שוטר להורות לאדם לבצע פעולה אחרת הנדרשת לצורך עמידה בהוראות התקנות. אפשרות רחבה זו מאוזנת באמצעות הביקורת הפרלמנטרית על התקנות, הקבועה בסעיף 4(ד). נוסף על האמור, מוצע לאפשר בנסיבות המתאימות גם הסמכת שוטר לעשות שימוש בכוח סביר אם אדם מסרב לציית לדרישה או להוראת שוטר כמפורט לעיל. זאת, בשל הנסיבות החריגות שייחייבו לנקוט אמצעים מרחיקי לכת במטרה למנוע את המשך התפשטות המגפה. לסיום, מוצע לעגן את האפשרות להסמיך שוטר להורות לרשות מקומית לפעול במסגרת תפקידיה וסמכויותיה לעניין הסדרי תנועה ברשות המקומית, ובלבד שקיבל אישור קצין משטרה לעניין זה.

סעיפים ההסדר המוצע בסעיפים 29 ו-30 נוגע לאזור מוגבל שההוראות בעניינו קבועות בסימן ג' לפרק ג' המוצע, קרי בסעיפים 13 עד 22. במסגרת הסדר זה הוסמכה ועדת השרים, בין השאר, לקבוע כי אדם

סעיף 28 מגפת הקורונה ומאפייניה הייחודיים מחייבת להקנות לממשלה כלים גמישים שיאפשרו לה להתמודד עם המציאות המשתנה תדירות. לפיכך, מוצע לאפשר לממשלה להעניק לשוטר בלבד בסמכויות נוספות לצורך אכיפת הוראות להגבלת פעילות במרחב הפרטי ובמרחב הציבורי בנסיבות מיוחדות שבהן אין די בסמכויות האכיפה שניתנו לפי סימן א' לפרק ד' המוצע, ויש צורך חיוני בהקניית סמכויות אכיפה נוספות לשם השגת המטרות הקבועות בסעיף 4 המוצע. מודגש שסמכויות אלה יוענקו רק לתקופה ובמידה הדרושות לצורך השגת המטרות של ההסדר הייחודי שייקבע באותן תקנות. לשם המחשה ניתן למנות מועדים המאופיינים בהתקהלות מרובת משתתפים או במפגשים עם קבוצות אוכלוסייה בסיכון גבוה, כפי שנעשה לעניין ליל הסדר ואירועי ל"ג בעומר. למותר לציין כי המגבלות שיוטלו בנסיבות אלה והסמכויות המיוחדות שיוענקו לצורך אכיפתן ייעשו בהתבסס על היקפי התחלואה ומאפייניה. בשים לב לפגיעה העודפת בזכויות יסוד, מוצע להגביל את הסמכויות שניתן להעניק בנסיבות אלה שיהיו כמפורט להלן; למנוע כניסה של אדם או כלי רכב למקום מוגדר שייקבע בתקנות אם שהייתו בו היא בניגוד לתקנות; להוציא ממקום מוגדר אדם, כלי תחבורה או חפץ המשמש לשהייה באותו מקום,

(2) פתח מקום לציבור באזור מוגבל בניגוד להגבלות הקבועות בסעיף 17 כפי שהוחל בהכרזה על האזור המוגבל לפי סעיף 13(ב);

(3) סירב להוראת שוטר לפיזור ההתקהלות שניתנה לפי סעיף 27(3), כפי שהוחל בסעיף 32(2).

30. עבירות מינהליות (א) עבירה כאמור בסעיף 29 היא עבירה מינהלית כמשמעותה בחוק העבירות המינהליות והוראות החוק האמור יחולו עליה בשינויים המחויבים ובשינוי האמור בסעיף 24(ב)(2) שיחול לעניין עבירה לפי סעיף 29(2).

(ב) לעבירה מינהלית כאמור בסעיף קטן (א) יהיה קנס מינהלי קצוב כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) לעבירה לפי סעיף 29(1) – 500 שקלים חדשים;

(2) לעבירה לפי סעיף 29(2) – 5,000 שקלים חדשים;

(3) לעבירה לפי סעיף 29(3) – 1,000 שקלים חדשים.

(ג) הקנס המינהלי הקצוב לעבירה מינהלית כאמור בסעיף קטן (ב) שהיא עבירה מינהלית חוזרת כהגדרתה בסעיף 2(ג) לחוק העבירות המינהליות, יהיה כפל הקנס המינהלי האמור בסעיף קטן (ב), לפי העניין.

(ד) הקנס המינהלי הקצוב לעבירה מינהלית כאמור בסעיף קטן (ב) שהיא עבירה מינהלית נמשכת, יהיה בשיעור חמישית מהקנס הקבוע בסעיף קטן (ב), לפי העניין, לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר המועד שנקבע בהתראה כאמור בסעיף 8(ב1) לחוק העבירות המינהליות.

31. הגורם המוסמך לעניין קנס מינהלי (א) הגורם המוסמך להטיל קנס מינהלי על עבירות מינהליות לפי סעיף 30 הוא כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) לעניין עבירה לפי סעיף 29(1) או (3) – שוטר;

(2) לעניין עבירה לפי סעיף 29(2) – גורם מוסמך כמפורט בסעיף 25(א)(1) עד (6).

(ב) לגורם מוסמך כאמור בסעיף קטן (א) יהיו נתונות הסמכויות שבסעיף 26.

ד ב ר י ה ס ב ר

התפוזרות של התקהלות. אם סירב אדם להוראת שוטר על התפוזרות התקהלות, מוקנית לשוטר סמכות לעשות שימוש בכוח סביר לשם פיזור ההתקהלות והדבר אף מהווה עבירה שניתן להטיל בגינה קנס קצוב כאמור לעיל. סכומי הקנסות נקבעו בהתאם לקנסות הקצובים בשל עבירות מינהליות דומות שנחקקו בתקנות שעת החירום בתקופת הקורונה.

נוסף על כך מוצע לקבוע הוראות לעניין הקנס המינהלי הקצוב לעבירה מינהלית חוזרת ולעבירה מינהלית, וכן להחיל את הוראות סעיף 24(ב)(2) המוצע, שעניינו דרך המצאה ייחודית להודעת הקנס, לעניין עבירה מינהלית לפי סעיף 29(2) המוצע של פתיחת מקום באזור מוגבל, לציבור, בניגוד להוראות סעיף 17 המוצע, כפי שהוחל בהכרזה על האזור המוגבל לפי סעיף 13(ב).

סעיף 31 מוצע לקבוע כי הגורם המוסמך להטיל קנס מינהלי על יציאה ממקום מגורים באזור המוגבל בניגוד להגבלות ועל סירוב להוראת שוטר לפיזור התקהלות באזור המוגבל, יהיה שוטה. עוד מוצע כי כלל הגורמים

המתגורר דרך קבע באזור מוגבל לא יצא ממקום מגוריו באזור המוגבל, למטרה שאינה אחת מהמטרות הקבועות בסעיף 16; כי אדם לא יפתח באזור המוגבל מקום כמפורט בתוספת, לציבור; וכי אין לקיים התקהלות במבנה או בשטח פתוח שבאזור מוגבל.

בסעיף 29 מוצע לקבוע כי אם קבעה ועדת השרים מגבלות כאמור באזור המוגבל, הפרתן תהווה עבירה פלילית שעונשה קנס, כקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין. מוצע לקבוע עבירה זו כעבירה מינהלית, כמשמעותה בחוק העבירות המינהליות, שקנס קצוב בצדה לפי הפירוט הזה: הקנס בגין יציאה ממקום מגורים של אדם באזור מוגבל בניגוד להגבלות הקבועות בסעיף 16 יעמוד על 500 שקלים חדשים; הקנס בגין פתיחת מקום לציבור באזור מוגבל בניגוד להגבלות הקבועות בסעיף 17 יעמוד על 5,000 שקלים חדשים; הקנס בגין סירוב להוראת שוטר לפיזור ההתקהלות יעמוד על 1,000 שקלים חדשים. יודגש כי התקהלות בפני עצמה אינה מהווה עבירה, ואולם לפי סעיף 27(3), כפי שהוחלה בסעיף 32(2), מוקנית לשוטר סמכות להורות על

- (1) לשם אכיפת ההוראות כאמור בסעיף 15 באזור המוגבל ובסביבתו הקרובה, אם הוחלו בהכרזה לפי סעיף 13(ב) –
- (א) למנוע כניסה של אדם או רכב לאזור המוגבל, או יציאה ממנו;
- (ב) לדרוש מכל אדם להזדהות לפניו ולמסור לו כל ידיעה או מסמך, וכן לעכב אדם או כלי רכב לשם כך;
- (ג) להורות לרשות מקומית לפעול במסגרת תפקידיה וסמכויותיה לעניין הסדרי תנועה ברשות המקומית, ובלבד שקיבל אישור קצין משטרה לעניין זה;
- (ד) להשתמש בכוח סביר לשם מילוי דרישה שנתן השוטר לפי פסקאות משנה (א) או (ב), אם סירב אדם לאותה דרישה;
- (2) לשם אכיפת ההוראות לפי סעיפים 16 עד 19 וכן תקנות הקובעות הוראות ייחודיות לאזור המוגבל כאמור בסעיף 20, אם הוחלו בהכרזה לפי סעיף 13(ב) – להפעיל את הסמכויות המנויות בסעיף 27(1) עד (3).

סימן ג': הוראות כלליות

33. הגורם המוסמך לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי חובת הזהרות תפקידו ובהתקיים שניים אלה:
- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו, ואם הוא שוטר הוא לובש מדי משטרה;

ד ב ר י ה ס ב ר

עלולה להוביל להתפשטות המחלה ולהפצתה לאזורים שאינם נגועים, ולפיכך יש להקנות לשוטר כלים יעילים כדי למנוע את הכניסה והיציאה של בלתי מורשים. סמכויות דומות לשימוש בכוח בסירוב לדרישת הזדהות והוראות אחרות נתונות לשוטרים ומאבטחים לצורך מניעת אלימות ופעילות חבלנית עוינת מכוח חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005. הצורך להעניק סמכות שימוש בכוח בסירוב להזדהות מחייב לעגן את סמכות דרישת ההזדהות בחוק המוצע. מעבר לכך, מוצע להסמיך שוטר להורות לרשות מקומית לפעול במסגרת תפקידיה וסמכויותיה לעניין הסדרי תנועה ברשות המקומית, ובלבד שקיבל אישור קצין משטרה לעניין זה. זאת, במטרה לאפשר למשטרה להסתייע ברשויות המקומיות במקרים המתאימים.

לשם אכיפת הגבלות על יציאה למרחב הציבורי, על פעילות מסחר, בילוי או פנאי או פעילות אחרת באזור המוגבל, מוצע להסמיך שוטר באותן הסמכויות שהוקנו לצורך אכיפת הגבלות פעילות כמפורט בסעיף 27 המוצע.

סעיף 33 מוצע לסייג את השימוש בסמכויות הגורם המוסמך לפי פרק ד' המוצע, רק לעת מילוי תפקידו של הגורם המוסמך וכשהוא עונד בגלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ויש בידו תעודה המעידה על תפקידו במצב החירום, שאותה יציג על פי דרישה. גורם מוסמך שהוא שוטר ילבש מדי משטרה, זאת כדי לאפשר לאזרח ליהות ולוודא שהאדם הדורש ממנו ציות הוא בעל סמכות כדין.

המוסמכים לפי סעיף 25(א) יהיו מוסמכים להטיל קנס מינהלי על עבירה של פתיחת מקום לציבור באזור המוגבל בניגוד להגבלות. לסיום, מוצע להקנות לגורמים המוסמכים כאמור את הסמכויות הקבועות בסעיף 26 המוצע.

סעיף 32 מוצע לעגן את סמכויות השוטר לאכיפת הוראות שקבעה ועדת השרים במסגרת הכרזה על אזור מוגבל לפי סעיף 13.

לשם אכיפת איסור הכניסה לאזור המוגבל והיציאה ממנו, מוצע כי יעניקו לשוטר הסמכויות המפורטות להלן: למנוע כניסה של אדם או רכב לאזור המוגבל, או יציאה ממנו כדי למנוע כניסה ויציאה של בלתי מורשים; לדרוש הזדהות ומסירת ידיעות ומסמכים כדי לאפשר לשוטר לבחון אם האדם העומד לפניו מורשה לצאת מהאזור המוגבל או להיכנס אליו ולצורך כך רשאי שוטר לעכב אדם או כלי רכב. יובהר כי סמכות עיכוב רכב נתונה לשוטר גם מכוח סעיף 69 לחוק סדר הדין הפלילי (מעצרים), התשנ"ו-1996, במקרה שבו החוק מעניק סמכות דרישת מסמכים. עם זאת, נוכח העובדה כי המאטריה של חוק זה אינה פלילית ונוכח הפגיעה הגלומה בהפעלת סמכות עיכוב כאמור, יש מקום להסמכה מפורשת לעניין זה. נוסף על הסמכויות שפורטו לעיל, מוצע להעניק לשוטר סמכות שימוש בכוח במקרה שבו אדם מסרב להיענות לדרישות האמורות, לרבות סירוב לדרישת הזדהות. זאת, מאחר שהפרת המגבלות בכניסה לאזור המוגבל וביציאה ממנו

(2) יש בידו תעודת שוטר או תעודה אחרת המעידה על תפקידו בהתאם לתקנות שבהן הוא נקבע כגורם מוסמך, שאותה יציג על פי דרישה.

34. (א) הגורם המוסמך כאמור בסעיף 25(א) עד (6) לא יפעיל סמכויות שהוענקו לו לפי סעיפים 26 ו-31(ב) במיתקן המוחזק על ידי מערכת הביטחון; בסעיף זה, "מערכת הביטחון" – כל אחד מאלה:

(1) משרד הביטחון ויחידות הסמך של משרד הביטחון;

(2) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה, שאינן מנויות בסעיף 37;

(3) מפעלי מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998³¹, שאינם יחידות כאמור בפסקה (3);

(4) הרשות להגנה על עדים.

(ב) ראש גוף המנוי בהגדרה "מערכת הביטחון" שבסעיף קטן (א), ימנה עובד מטעמו, אחד או יותר, לשם פיקוח על ההוראות לפי חוק זה במיתקני הגוף האמור.

35. אין בהוראות לפי פרק זה כדי לגרוע מסמכויות אחרות הנתונות לשוטר או לגורם מוסמך שאינו שוטר, שניתנו לו לפי כל דין.

פרק ה': שונות

36. חוק זה יחול על המדינה.

37. (א) חוק זה לא יחול על נשיא המדינה.

ד ב ר י ה ס ב ר

פיקוח על הוראות החוק המוצע ותקנותיו במיתקני גוף הכלול במערכת הביטחון.

סעיף 35 מוצע לקבוע כי הסמכויות המוקנות לשוטרים ולגורמים מוסמכים לפי פרק ד' המוצע לא יגרעו מסמכויות אחרות הנתונות להם לפי כל דין, כך למשל על אף הסייג הנוגע להפעלת הסמכויות לפי הפרק האמור במיתקנים של מערכת הביטחון, במקרה של חשד לביצוע עבירה תוכל המשטרה להפעיל את הסמכויות הנתונות לה לפי כל דין.

סעיף 36 מוצע לקבוע כי החוק המוצע יחול על המדינה. זאת, כדי להתגבר על סעיף 42 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, שלפיו "אין חיקוק בא לגרוע מכל זכות של המדינה, או להטיל עליה חובה, אלא אם נאמר בו במפורש". קיימת חשיבות לכך שההגבלות שייקבעו מכוח הוראות החוק המוצע יחולו גם על רשויות המדינה השונות, כמקומות עבודה, וכמקומות שאליהם מגיעים לא רק עובדים אלא גם קהל לקוחות או ספקים, וזאת כדי למנוע את הסכנה להתפשטות הנגיף גם במקומות אלה.

סעיף 37 כדי לא לפגוע במעמדו של נשיא המדינה וביכולתו למלא את תפקידו באופן עצמאי גם בעת ההכרזה על מצב חירום להתמודדות עם נגיף הקורונה, מוצע כי ההגבלות לפי החוק המוצע לא יחולו

סעיף 34 מוצע לסייג את האפשרות להפעיל את הסמכויות המנויות בסעיפים 26 ו-31(ב) שיימסרו לגורם המוסמך לפי סעיף 25, במיתקנים של מערכת הביטחון מכמה סיבות: ראשית, הפיקוח והאכיפה מבוצעים על ידי מגוון רחב מאוד של בעלי סמכות שלא ניתן לוודא את עמידתם בתנאי ההתאמה הביטחונית הנדרשים לצורך כניסה למיתקני מערכת הביטחון. שנית, חוקים רגולטוריים המקימים מנגנון פיקוח ואכיפה קובעים אכיפה ייעודית כלפי מערכת הביטחון במטרה להשיג פיקוח ואכיפה יעילים בלי לפגוע בביטחון המדינה ובשלום הציבור וביטחונו כתוצאה מאכיפה במיתקנים של מערכת הביטחון. החוק המוצע, שאינו קובע באופן מפורט את המגבלות וההוראות שיחולו מכוון, אלא מסמך את הממשלה לקבוע את ההוראות החיוניות לשם התמודדות עם סכנת התפשטות הנגיף, אינו מאפשר התאמה מראש של מנגנון הפיקוח והאכיפה שיופעל כלפי מערכת הביטחון. לבסוף, ההיקפים הגדולים של הפיקוח והאכיפה הנדרשים בכלל הארץ עולים לאין ערוך על מספר הגורמים המוסמכים העומדים למימוש מטרה זאת. בצד זאת, האחריות המוגברת של מערכת הביטחון לעמידה בהוראות התקנות לשם שמירה על הרציפות התפקודית שלהם מביאה לכך שלא ייגרם נזק ניכר אם תוגבל כניסת הגורמים המוסמכים. לפיכך, מוצע כי גופי מערכת הביטחון יחויבו למנות עובד או עובדים בגוף לשם

³¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

(ב) חוק זה לא יחול על משכן הכנסת, בתי המשפט, בתי הדין לעבודה ובתי הדין הדתיים.

(ג) חוק זה לא יחול על פעילות צבא-הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים והרשות הארצית לכבאות והצלה או במיתקניהם, ואולם העומד בראש כל גוף כאמור ייתן הנחיות שמטרתן למנוע או לצמצם את התפשטות נגיף הקורונה ואת היקף התחלואה באותו גוף, בהתאם להוראות שייקבעו בתקנות לפי סעיף 4, בשינויים המתחייבים מאופיו של הגוף ומפעילותו.

(ד) הגבלות שנקבעו בתקנות כאמור בסעיף 7 או לפי סעיפים 15 או 16 לא יחולו על חברי הכנסת, שופטים בבתי המשפט ובבתי הדין לעבודה, דיינים בבתי הדין הדתיים, מבקר המדינה ועובדיו ויושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ועובדיה, בקשר למילוי תפקידיהם.

38. ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצוע, ואולם תקנות לביצוע סימן ג' לפרק ג' יותקנו בידי הממשלה; תקנות לפי סעיף זה טעונות אישור הוועדה.

39. בטלות בזה תקנות שעת חירום אלה:
ביטול תקנות שעת חירום

(1) תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף-2020⁵²;

(2) תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020⁵³;

(3) תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (אזור מוגבל), התש"ף-2020⁵⁴;

(4) תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – אכיפה), התש"ף-2020⁵⁵.

ד ב ר י ה ס ב ר

ייהנו מתנועה חופשית למרות מגבלות שאולי יחולו על תנועה במרחב הציבורי, והכול במסגרת ביצוע תפקידיהם.

סעיף 38 מוצע לקבוע כי השר הממונה על החוק יהיה ראש הממשלה, זאת בשל הפריסה הרחבה של

הסמכויות המוצעות, השפעתן על תחומי אחריות של משרדי ממשלה רבים, ובשים לב להקניית הסמכות להתקין את התקנות מכוח החוק לממשלה. כתוצאה מכך, ראש הממשלה יהיה מוסמך להתקין תקנות לביצוע החוק, ככל שיירדשו כאלה. לעומת זאת, מובהר כי בעניין סימן ג' לפרק ג' לחוק המוצע, העוסק בהסדרים לגבי האזור המוגבל, מוצע שהממשלה היא זו שתהיה מוסמכת להתקין תקנות ביצוע, בדומה לסמכות להתקין תקנות אחרות בקשר לסימן האמור. תקנות הביצוע יהיו טעונות אישור מראש של ועדה בכנסת, לעומת התקנות שמתקינה הממשלה מכוח סעיף 4 לחוק המוצע, שכן נראה שהדחיפות של כניסתן לתוקף תהיה פחות משמעותית.

סעיף 39 כאמור, ההסדר בחוק המוצע מחליף את עיקר ההסדר הקבוע בתקנות שעת חירום (אכיפה).

לגביו. כך גם מוצע שההגבלות לפי החוק המוצע לא יחולו על בתי המשפט, בתי הדין לעבודה ובתי הדין הדתיים, וכן על משכן הכנסת, זאת כדי שלא לפגוע בפעולות השיפוט ובתפקודה של הכנסת גם בתקופת החירום, באופן עצמאי ובלא תלות בתקנות שיותקנו בידי הרשות המבצעת.

עוד מוצע לקבוע כי החוק המוצע לא יחול על פעילות צבא-הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים והרשות הארצית לכבאות והצלה או במיתקניהם, ואולם העומד בראש כל גוף כאמור ייתן הנחיות שמטרתן למנוע או לצמצם את התפשטות נגיף הקורונה ואת היקף התחלואה באותו גוף, בהתאם להוראות שייקבעו בתקנות לפי סעיף 4 המוצע, בשינויים המתחייבים מאופיו של הגוף ומפעילותו.

לבסוף, כדי לאפשר את ביצוע תפקידיהם של הגופים הנחנים מעצמאות אל מול הרשות המבצעת ואשר בחלקם מפעילים כלפיה סמכויות של פיקוח, ביקורת ובקרה, מוצע כי חברי הכנסת, השופטים, הדיינים, מבקר המדינה ועובדיו ויושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ועובדיה

⁵² ק"ת התש"ף, עמ' 812.

⁵³ ק"ת התש"ף, עמ' 812.

⁵⁴ ק"ת התש"ף, עמ' 820.

⁵⁵ ק"ת התש"ף, עמ' 1026.

⁵⁶ ק"ת התש"ף, עמ' 756.

- שמירת דינים ועמכויות
40. (א) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכות הנתונה לפי כל דין לעובד של גוף ציבורי להיכנס למקום.
- (ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 9 לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951.³⁶
- (ג) אין בהוראות לפי חוק זה כדי לגרוע מההוראות לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם, ובלבד שההוראות לפי הפקודה האמורה לא יסתרו את ההוראות לפי חוק זה.
41. הוראת מעבר
ביום תחילתו של חוק זה יראו כאילו ניתנה הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה, שתוקפה 30 ימים.
42. חוק בתי משפט לעניינים מינהליים – הוראת שעה
בתקופת תוקפו של חוק זה יקראו את התוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000,³⁷ כך שאחרי פרט 61 יבוא:
- "62. החלטה בהשגה לפי סעיף 22 לחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020."
43. תוקף
חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום י"ח בניסן התשפ"א (31 במרס 2021).

ד ב ר י ה ס ב ר

למנוע מצב שבו יהיה חסר חקיקתי בין מועד כניסת החוק לתוקף וביטול תקנות שעת החירום לבין הכרזת הממשלה כאמור בסעיף 2 לחוק המוצע, הנדרשת לקביעת כל מגבלה להתמודדות עם הנגיף, מוצע שלא יהיה צורך בהכרזה ראשונה עם תחילתו של החוק המוצע, אלא שיראו ביום זה כאילו ניתנה הכרזה לפי סעיף 2 לחוק המוצע, לתקופה של 30 ימים.

סעיף 42 מוצע לקבוע שעתירה על השגה בעניין החלטה פרטנית במסגרת ההוראות המוסדרות בסימן ג' לפרק ג' להצעת החוק, העוסק באזור מוגבל, תהיה בדרך של עתירה מינהלית לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000. החלטה פרטנית כאמור תוכל להינתן, למשל, לצורך אישור לצאת מאזור שהוכרז עליו כאזור מוגבל לצורך חיוני, בהתאם לסעיף 15(א)(6) לחוק המוצע, או לצורך אישור כניסה לאזור מוגבל לצורך חיוני, לפי סעיף 15(ב)(8) לחוק המוצע.

סעיף 43 מוצע כי החוק המוצע יעמוד בתוקף לתקופה מוגבלת עד יום י"ח בניסן התשפ"א (31 במרס 2021). כדי להקנות לממשלה את הכלים להגן על בריאות הציבור באופן שוטף, לרבות לנוכח ההתפשטות הרחבה של הנגיף הצפויה לקראת החורף הבא ובמהלכו.

ואת תקנות הגבלת הפעילות, תקנות הגבלת מספר העובדים במקום עבודה ותקנות אזור מוגבל, ומוצע על כן לבטלן. תוקפן של תקנות שעת חירום אלה עתידות לפקוע בשבועות הקרובים, לפיכך אם תהליך החקיקה של החוק המוצע יימשך מעבר למועדי פקיעת תקנות שעת החירום האמורות, יהיה מקום לשקול חקיקת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום אלה לזמן הנדרש עד להשלמת החקיקה, כדי שלא ייווצר מצב שבו לא יהיו בתוקף ההסדרים החיוניים לשם מניעת התפשטות נגיף הקורונה.

סעיף 40 מוצע לקבוע הוראות שונות של שמירת דינים, לעניין סמכויות לפי דין של עובד של גוף ציבורי להיכנס למקום, חסינות חברי הכנסת, וסעיף 20 לפקודת בריאות העם. יוזכר כי מכוח סעיף 20 האמור, הוציא עד כה המנהל הכללי של משרד הבריאות מגוון של צווים והוראות כחלק ממכלול ההסדרים שנקבעו להתמודדות עם נגיף הקורונה, כך שיובהר שאין בהסדר המוצע בחוק זה כדי לגרוע מאותן הוראות, על הסמכויות, החובות והזכויות שעוגנו בהן ובלבד שאלה לא יסתרו את ההוראות לפי החוק המוצע.

סעיף 41 בשים לב לכך שנתוני התחלואה והסכנה להתפרצות נרחבת של נגיף הקורונה מצריכים להטיל עדיין מגבלות ותנאים על פעילויות שונות, וכדי

³⁶ ס"ח התשי"א, עמ' 228.

³⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

תוספת

(סעיף 17)

- (1) חנות או דוכן, לרבות בית אוכל, ובכלל זה בית אוכל בבית מלון (בתוספת זו – בית אוכל), או מעבדת תיקונים, שאינם בית עסק נדרש; בתוספת זו, "בית עסק נדרש" – חנות למכירת מזון שאינה בית אוכל, בית מרקחת, חנות אופטיקה או חנות שעיקר עיסוקה מכירת מוצרי היגיינה וכן מעבדה לתיקון מוצרי תקשורת או מחשבים;
- (2) קניון, למעט חנות למכירת מזון שאינה בית אוכל, בית מרקחת, חנות אופטיקה או חנות שעיקר עיסוקה מכירת מוצרי היגיינה המצויים בקניון;
- (3) דיסקוטק, בר, פאב, אולם אירועים, מכון כושר, בריכת שחייה, פארק מים, גן חיות, ספארי, פינת חי, בית מרחץ, בית קולנוע, תיאטרון, ספרייה, מוזאון ומוסד תרבות אחר פארק שעשועים, לונה פארק, גני שעשועים ומיתקני שעשועים, עסק לטיפול לא-רפואי בגוף האדם, לרבות טיפולי רפואה אלטרנטיבית, מקום לעריכת מופעים וירידים, כלי שיט ציבורי, רכבל, שמורת טבע, גן לאומי, אתר מורשת, ומקום שיש בו אטרקציה תיירותית;
- (4) שוק קמעונאי הפתוח לציבור הרחב, וכן דוכן בשוק כאמור, ובכלל זה דוכן למכירת מזון, למעט שוק סיטונאי ולמעט בית עסק נדרש.

